

Södertälje
kommun

Strukturplan för Västergård

Medverkande

Hanna Becirovic Blüme, Planarkitekt, Projektledare

Projektgrupp

Annika Olsson, Exploateringsingenjör (SBK)

Mona Falck, Landskapsarkitekt (SBK)

Maria Wikenståhl, Trafikingenjör (SBK)

Carolina Hillerdal Ljungqvist, Kommunekolog
(Miljökontoret)

Marianne Haage, Kommunekolog (Miljökontoret)

Sofi Cyréus, Samhällsbyggnadsstrateg (SBK)

Karin Nilsson, Praktikant (SBK)

Ludvig Gutestam Praktikant (SBK)

Emma Lamberg, Praktikant (SBK)

Styrgrupp

Ledningsgrupp (SBK)

Referensgrupp

Emma Tibblin, Stadsantikvarie (Kultur- och fritidskontoret)

Daniel Hult, Lokal- och anläggningsstrateg
(Kultur-och fritidskontoret)

Lille-Vie Eklind, Lokalstrateg (Utbildningskontoret.)

Christer Lindberg, Lokalcontroller (Social- och omsorgskontoret)

Magnus Lundin, Utredare (Admin. & utredning)

Maarit Ströberg, Kommunikatör (SBK)

Telgebolagen, (Telge-Nät, Telge fastigheter, Telge Bostäder)

Medborgardialog

Hanna Becirovic, Planarkitekt (SBK)

Layout, kartor, illustrationer & bilder

Hanna Becirovic, Södertälje Kommun
(om inget annat anges)

Innehållsförteckning

Vad är en strukturplan?	5	Deltagande	25
Strategier och riktlinjer	6	Sammanfattning	26
Västergård	8	Utmaningar	31
Stadsbyggnadskaraktär	9	Strukturplan för Västergård	32
Hustyper	9	Vision	32
Bebyggelsekaraktär	9	Sammanfattning av förslaget	32
Fornlämningar & kulturmiljö	10	Principer	33
Delområden	11	Strukturplanekarta	34
Pågående projekt	13	Bebyggelsestruktur	36
Tekniska anläggningar	13	Högloft	38
Grön- och blåstruktur	14	Östra Västergård	40
Översiktlig beskrivning	14	Vibergen	43
Klassificering grönområden 2019	14	Verksamhetsområdet	44
Ekosystemtjänsten pollinering	16	Stadsrumsstruktur	46
Vatten och avlopp	17	Trafik, gång- och cykelstråk	46
Dricksvatten	17	Mötesplatser	50
Dagvatten	17	Grön- och blåstruktur	56
Stadsrumsstruktur	18	Fortsatt arbete	65
Trafik- och gatukopplingar	18		
Biltrafik	18		
Gång- och cykeltrafik	19		
Kollektivtrafik	19		
Service, verksamheter och mötesplatser	20		
Skolor	21		
Äldreomsorg och LSS-boenden	21		
Kultur och fritid	21		
Mötesplatser	21		
Analyskarta	22		
Medborgardialog	25		
Dialogprocessen	25		
Risker och brister	25		

Flerbostadshus i östra Västergård

Vad är en strukturplan?

En strukturplan redovisar på ett övergripande sätt den tänkta fysiska strukturen för en stadsdel år 2036. Dokumentet ska användas som ett vägledande underlag och stöd vid fortsatt framtida planläggning av stadsdelen.

Strukturplanen visar områdets sammanhang av gator, grönska, stadsrum, bebyggelse samt dess koppling till omgivningen. Detta presenteras genom beskrivande text, kartor, diagram, sektioner, illustrationer och inspirerande referensbilder. En strukturplan kan ses som ett visionärt dokument som ska framhäva en stadsdels potential att utvecklas.

Innehållet ska användas som arbetsmaterial av kommunens tjänstemän. I förhållande till andra kommunala dokument kan strukturplanen liknas vid ett program men är inte juridiskt bindande.

Arbetet med strukturplanerna har utgått ifrån de strategier och riktlinjer som fastslagits i kommunens översiktsplan (2013–2030), varav de viktigaste är hållbar utveckling, social sammanhållning, förstärkta kvaliteter i staden, utvecklade tyngdpunkter, varierade och flexibla miljöer, ett attraktivt och varierat bostadsutbud, stärkt dialog, samt förbättrad tillgänglighet. Andra kommunala planeringsunderlag så som Grönplan för Södertälje tätort (2013), cykelplan (2019) och Utbyggnadsstrategin (2018) har varit vägledande.

Medborgardialog

Vid framtagandet av denna strukturplan har medborgardialog varit ett viktigt verktyg. Genom olika digitala enkäter och platsintervjuer har kommunen arbetat fram strukturplanens slutgiltiga innehåll och utformning. Resultatet är en sammanvägning av kommunens analys av området samt medborgarnas synpunkter.

Södertälje kommuns bostadsmål 2036

Södertälje kommun har sedan 2016 haft ett mål om att uppnå 20 000 bostäder på 20 år. Med så många nya bostäder ökar även behovet av verksamheter, service, mötesplatser och andra viktiga delar av en stad. Strukturplaner är därför viktiga dokument för att se till att det finns plats för detta.

Strukturplanernas status

Till skillnad från en detaljplan redovisar inte strukturplanen den exakta lokaliseringen för markanvändning. På så sätt kan strukturplanen sägas ligga på en nivå mellan översiktsplan och detaljplan:

STRUKTURPLANENS SYFTE

Denna strukturplan ska tydliggöra:

- Var förtätning kan ske.
- Var nya verksamheter, så som skolor och äldreboenden, kan placeras.
- Hur centrumbildningar kan utvecklas.
- Hur områden kan kopplas med sin omgivning.
- Var nya mötesplatser är möjliga.
- Hur det befintliga kan förstärkas och förbättras.

Strategier och riktlinjer

RUFS 2050

Enligt den regionala utvecklingsplanen utgör Västergård ett så kallat primärt bebyggelseläge. Det innebär att det finns potential att utveckla täta, sammanhängande miljöer med vissa urbana kvaliteter som innehåller både bostäder, verksamheter, lokal grönstruktur, service med god regional tillgänglighet (inom 1 200 m från stationer eller cirka 700 m från busshållplatser). Det innebär att människor kan nå kollektivtrafikens stornät med cykel eller till fots.

Förhållandesätt för primära bebyggelseområden:

- Nyttja kollektivtrafiklägena. Komplettera, omvandla och förtäta bebyggelsen utifrån platsens lokala förutsättningar.
- Planera för en mångsidig och funktionsblandad stads- och bebyggelsemiljö.
- Planera för ett blandat bostadsbestånd.
- Håll en hög ambitionsnivå i arkitekturen och beakta platsens historia vid utformningen.
- Kulturmiljövärden i bebyggelsen ska användas som en resurs.
- Utveckla och säkerställ funktioner i den lokala grönstrukturen för både hälsa och upplevelser.
- Prioritera kollektiv- och nyttotrafik.
- Utforma bebyggelsemiljön så gång- och cykelbanor blir trygga och säkra.
- Planera för och avsätt mark för service, idrott, aktiviteter, skolgårdar och lekplatser.
- Effektivisera användningen av parkeringsytor.

Översiktsplan, Framtid Södertälje 2013–2030

Kommunens strategi är att ny bebyggelse i huvudsak ska ske i kollektivtrafiknära lägen. Det finns också en ambition om att eftersträva sammanhängande grönstruktur och verka för en minskad boendesegregation genom utbyggnad av strategiska områden. Utvecklingen av alla stadsdelar ska ske i samklang med områdets karaktär och den lokala identiteten ska göras synlig i utformningen. En helhetssyn är viktig.

I översiktsplanen prioriteras inte Västergård som ett strategiskt utbyggnadsområde. En strukturplan för stadsdelen är dock fortfarande angeläget för att knyta ihop områden och tyngdpunkter inom tätorten. En förtätning inom Västergård skapar möjlighet för kommunen att fortsätta bostadsbebyggelsen i önskad takt och knyta

ihop de centrala delarna av staden. De kvaliteter som Västergård till viss mån redan har och som ska stärkas är: tillgänglighet till gånggatanätet, verksamhetskluster, täthet, tillgång till handel, service, kultur, parker och kollektivtrafik.

Utbyggnadsstrategin 2018

Utbyggnadsstrategin är ett komplement till översiktsplanen och syftar till att konkretisera hur kommunen kan uppnå bostadsmålet med 20 000 nya bostäder på 20 år. Utbyggnadsstrategin fokuserar på tre delstrategier: Utvidga stadskärnan, bygga stationsnära (Södertälje C) och stadsutveckla stråk.

Miljö- och klimatprogram 2018–2021

Det övergripande miljömålet är att lämna över ett samhälle till de kommande generationerna där de stora miljöproblemen är lösta och utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem. Kommunen ska bli bättre på energieffektivitet och de totala utsläppen av växthusgaser ska minska, vilket ställer krav på hållbar planering. Kommunen kan genom fysisk planering i mycket hög grad styra var och i vilken omfattning exploatering sker och genom att planera för en blandad och sammanhållen stad ökar förutsättningarna för bättre kollektivtrafik och även en minskning av det totala resandet.

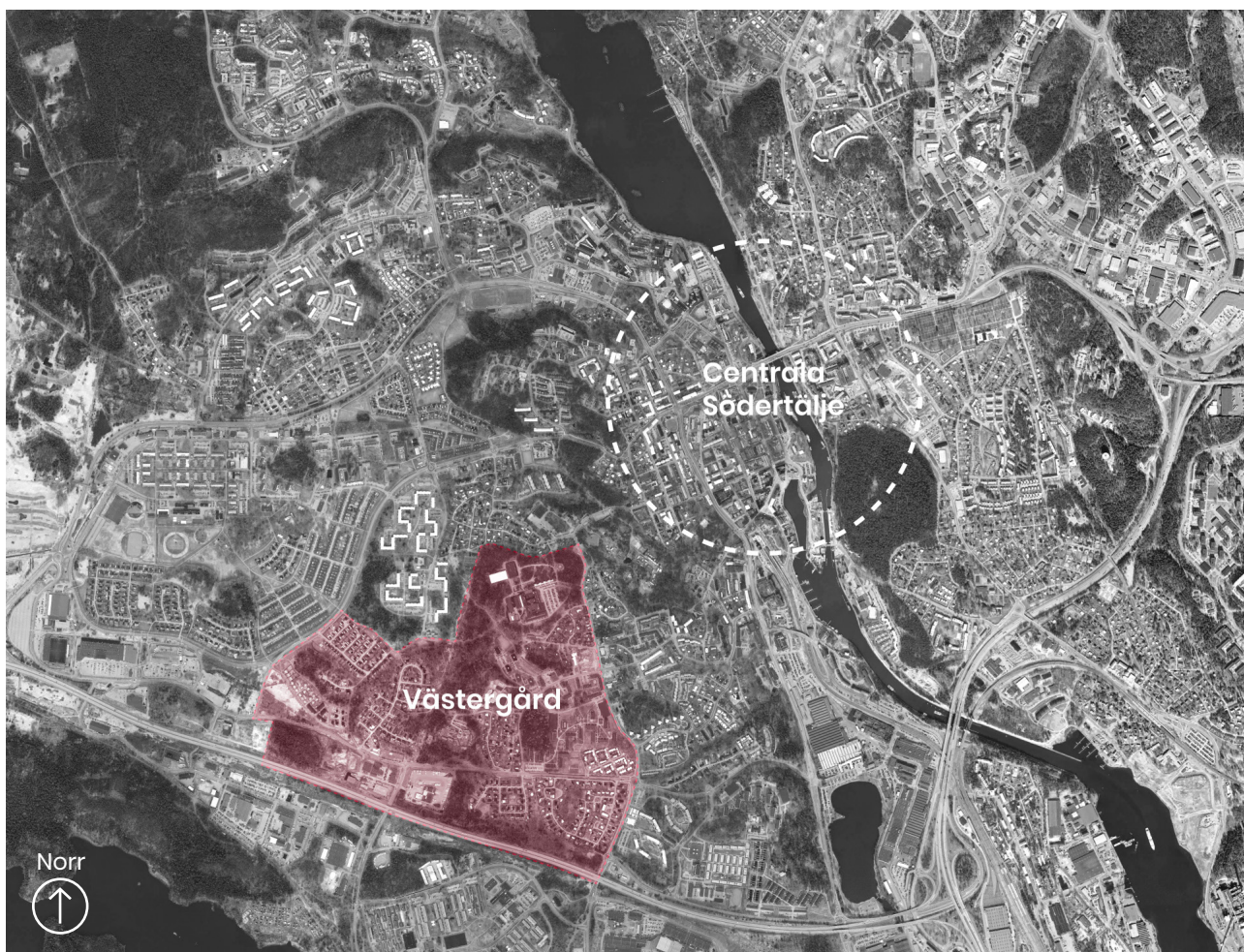
DOKUMENTUNDERLAG

- Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (2050)
- Översiktsplan - Framtid Södertälje (2013)
- Utbyggnadsstrategin (2018)
- Miljö- och klimatprogram (2018)
- Odlingsstrategi (2018)
- Pollineringsplan (2019 kunskapsunderlag)
- Grönplan (2011)
- Trafikstrategi (2017)
- Hastighetsplan (2016)
- Cykelplan (2013)
- Cykelplan (2019 remissversion)
- Översiktlig riskanalys Södertälje kommun (2019)
- VA-plan & VA-policy (2017-2030)
- Folkhälsoprogrammet (2015 -2018)
- Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun
- Verksamhetsplan Kultur -och fritidsnämnden (2019)

Villaområde i Västergård.

Västergård

Karta 1: Västergård i förhållande till centrala Södertälje.

Västergård ligger i stadens sydvästra del i en delvis höglänt terräng med bördig jordmån. Fornlämningar från ca 500 e.Kr. berättar om områdets långa kontinuitet. Här låg förr gårdarna Västergård, Erikshäll och Lundby. Under sent 1800-tal avstyckades delar av området i små tomter där främst arbetare vid stadens industrier uppförde egna bostadshus vilket syns i området närmast Torekällberget. Kring sekelskiftet 1900 började staden köpa in gårdar i utkanterna för utbyggnad av bostäder. En del av markerna avstyckades i små tomter för självbyggen, och egnahemsområden bildades bland annat i Västergård. Mellan 1917 och 1930-talets mitt drabbades även Södertälje av mellankrigstidens lågkonjunktur. Runt den tiden tillkom småbostäder som finns kvar än idag. Dessa ligger främst runt Västergårdsvägen och vid ytterkanten av Förrådsvägen. Idag bor cirka 4500 personer i Västergård.

Stadsdelen består till stor del av villa-, radhus- och kedjehusområden samt några flerbostadsområden. I princip allt som idag finns i Västergård byggdes under 1900-talets senare hälft och framåt. Bebyggelsen är förlagd mot områdets utkanter och den centrala Västergårdsskogen delar upp Västergård i en västlig och en östlig del. I väst finns enbart småhusbebyggelse utan tillgång till service och verksamheter. I öst finns både småhus- och flerbostadsområden samt tillgång till närservice.

Västergård omringas av stadsdelarna Mariekälla, Saltskog, Hovsjö, Vasa, Geneta och Blombacka. Områdets läge som pusselbit i tätorten gör att den framtida utvecklingen av Västergård påverkar omkringliggande stadsdelar och vice versa. Avgränsningen i denna strukturplan har därför en mer flytande karaktär för att skapa goda förutsättningar för fungerande övergångar till de omkringliggande stadsdelarna.

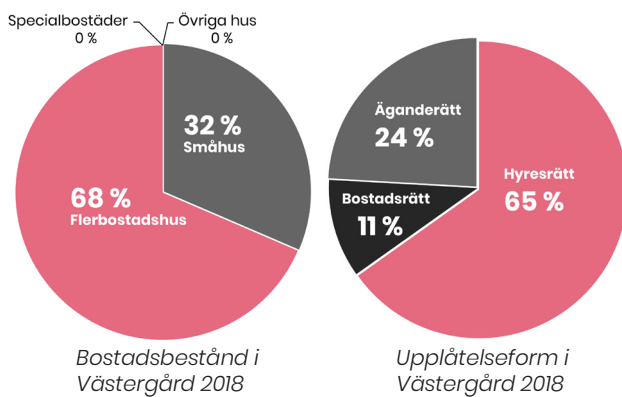

Stadsbyggnadskaraktär

Större delarna av Västergård består av villa-bebyggelse; endast de centrala och östra delarna består av flerbostadshus. Även partier av västra Västergård har tvåfamiljs- och kedjehus. De strukturer som främst förknippas med Västergård är höghusen på Bodastigen samt småhus-bebyggelse generellt.

Hustyper

Småhusen har oftast 1-2 våningsplan med vind och källare, vilket är typiskt för 60-80-talen. De med en andra våning har oftast inredda vindsvåningar. Flerbostadshusen har mellan 3-7 våningar och 1-4 rum plus kök. Karaktäristiskt för flerbostadshusen är rektangelformationen och de platta taken.

43% Treor   **30% Fyror**   **16% Tvåor**   **11% Ettor**

Bebyggelsekaraktärer

Under 1950- och 60-talen rådde det stor bostadsbrist på många håll i landet, och kraven på förbättrade levnadsvillkor och moderna bostäder ökade i takt med industrins kraftiga uppgång. Då skedde den största utbyggnaden i Västergård, där flertalet små- och flerbostadshus dök upp. Med detta menas främst villaområdena söder om Genetaleden, men även småbostadshusen vid Holmfastvägen. Under 1960- och 70-talen uppfördes ofta storskaliga bostadsområden i något svårtillgänglig terräng eller på tidigare odlingsmarker. Detta i samband med miljonprogrammet som var ett politiskt mål om att bygga en miljon bostäder under perioden 1964-75. Då uppkom Bodastigen, Lundbygatan och småbostadsområdet på Högloftsvägen.

Småhusens variation är stor i vissa områden, där en mångfald av fasader, uttryck och tomtstorlekar breder ut sig. I mer kontrollerade småhusområden ger husen ett mer monotont intryck, oftast uppställda på rad med tegel eller trä i fasaden och i samma färgskala. Många av dessa byggdes mellan åren 1950 och 1970. I de mer varierade områdena börjar fasadrenoveringar bli populära och fler hus får ljus puts. Småhusen från 50-talet i Vibergen är anpassade efter terrängen och har olika former av styckade tomter. Fotbollsvägen från 60-talet har en helt annan struktur, där tomterna är schematiska och ofta identiska. Högloft från 70-talet visar också på en mer strukturerad plan. Flerbostadshusen är klädda i rött tegel, alternativt tegel och puts, och är 3-8 våningar höga. Byggnaderna är luftigt placerade och bildar tillsammans större gårdsrum att passera eller använda.

Tegelfasader av detta slag är mycket vanligt i Vibergen.

På 90-talet byggdes området Stadsträdgårdsgatan söder om Bodastigen. Det är ett tätt småhusområde i postmodernistisk stil med låga, färggranna, sammanlänkande och varierade hus.

Radhusområdet från 80-talet på toppen av Högmohöjden.

Under 2000-talet och framåt har endast mindre delar av Västergård bebyggts. Orienteringsstigen

i sydvästra Västergård är ett nytt område som tillkom runt 2007 och som med tiden har byggts ut. 90- talets trend med stram arkitektur fortsätter in på 2000-talet. Släta putsade fasader, sten, mycket glas och stora fönster är mycket typiskt för tiden.

Bostadshus längs Bodastigen.

Fornlämningar & Kulturmiljö

I kommunens kulturhistoriska kunskapsunderlag, *inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun*, bedöms Vibergen och kvarteret Gulsippan ha särskilda värden. Fornlämningar finns runt om i Västergård och utgörs av bland annat stensättning- ar, fossila åkrar och husgrunder mellan Genetaleden och riksväg E20. Vid eventuella planer på bebyggelse i områden som berörs av fornlämningar ska en tidig dialog med länsstyrelsen upprättas. Se analyskarta sida 22.

Kvarteret Gulsippan

Kvarteret Gulsippan ligger i östra delen av Västergård (se analyskarta s.20) . Den södra delen av kvarteret består av sju villor som trots individuella utformningar bär en gemensam karaktär. Villorna uppfördes mellan 1961-64 efter ritningar av arkitekten J. O. Fuchs. Några av husen har senare fått tillbyggnader mot baksidorna men den enhetliga karaktären mot gaturummet har bibehållits. Byggnaderna är tidstypiska för 60- talets villaarkitektur. Bebyggelsens arkitektoniska kvalitet och tidstypiska karaktärsdrag ger en sammanhållen miljö med höga värden och bör därför bevaras.

Vibergen

Vibergens grupphusområde är, med undantag av ett fåtal byggnader, tillkommet kring mitten av 1950- talet. Bebyggelsen och gatorna är anpassade efter naturen och mellan kvarteren öppnas rumsbildningar som utgör allmänna platser. Områdets kulturhistoriska värde består i dess

kvartersvis välbevarade, enhetliga bebyggelse samt i stadsplanen som är kännetecknande för 1950- talet då byggnaderna fortfarande anpassades efter topografin och där de små rumsbildningarna av öppna platser framträder. Förekomsten av typhus parallellt med arkitektritade hus ger området ett högt arkitekturhistoriskt värde. Hänsyn bör tas till byggnadernas ursprungliga utformning för att värna deras tidstypiska karaktär, detta är viktigt för miljöns kulturhistoriska värde. Se delområdeskarta på sida 11 för lokalisering av Vibergen.

Flerbostadshus möter villor, Lundbygatan.

Några av husen i det kulturmiljörika kvarteret Gulsippan.

Typisk småhusbebyggelse i Vibergen.

Karta 2: Västergård med utmarkerade delområden.

Delområden

För att förenkla analysarbetet delas Västergård in i fyra delområden då dessa skiljer sig åt och har olika utvecklingspotential.

1. Högloft (Västra Västergård)

Bostadsområdet ligger nära Geneta och skiljs åt av Holmfastvägen. Hustyperna är likartade vilket bidrar till områdets karaktär, som består av småhusbebyggelse. Det saknas större rekreationsområden och service, vilket närmast hittas i Geneta. Att stärka kopplingen dit är därför av stort värde för västra delen av stadsdelen. Området saknar egen handel men anses inte heller ha ett framtida behov av det eftersom området ligger hyfsat nära Geneta centrum och handelsområdet Vasa. Sankmarken vid korsningen Holmfastvägen och Genetaleden är obebyggd på grund av de dåliga markförhållandena och översvämningsrisken.

2. Västergårdsskogen

Skogen och särskilt kraftledningen utgör en barriär mellan västra och östra Västergård. Detta i kombination med den branta topografin skapar en barriär till Västergårds verksamhetsområde i söder. Norr om Västergårdsskogen ligger stadsdelen Blombacka som sammankopplas med kortare stigar.

Någon gångstig som går från norr till söder genom Västergårdsskogen finns inte i nuläget och är inte möjlig att anlägga så länge kraftledningen är luftburen. Västergårdsskogen är också viktig ur miljö- och hälsoperspektiv, eftersom den består av ett stort sammanhängande grönområde som inte berörs av trafikbuller. De här värdena måste också beaktas och tillgängliggöras vid framtida utveckling av stadsdelen.

3. Östra Västergård

Området präglas av bostäder och har en blandning av småhus och flerbostadshus. Här finns ett mindre utbud av samhällsservice såsom dagligvaruhandel och restaurang samt skol- och fritidsverksamhet. Det finns två större offentliga utemiljöer som fungerar som mötesplatser och har potential att utvecklas. Området kopplas med Mariekälla via Erikshällsgatan. I dagsläget saknas torgmiljöer och ett tydligt centrum. Små torgbildningar kan därmed vara ett sätt att skapa nya mötesplatser som kan utnyttjas av såväl boende som besökare i Västergård. Tillgängligheten för personer med funktionsvariation är bristfällig och trottoarerna längs med Erikshällsgatan och Fridenslundsvägen är smala och i behov av upprustning. Genetaleden och Eriks-

hällsgatan är stora källor för trafikbuller i området och agerar dessutom barriärer.

4. Viborgen

Viborgen är en viktig pusselbit för att kunna sammankoppla stadsdelarna Västergård och Saltskog. Den kommunala lekplatsen och gångstigarna i Viborgen har ett markunderlag som inte uppfyller tillgänglighetskraven för rörelsehindrade. För att kunna sammankoppla stadsdelar behöver gångstråk och målpunkter vara användbara för alla.

5. Verksamhetsområdet

Trafikbuller och leder för farligt gods har troligtvis lett till att den här delen av Västergård är ett industri- och verksamhetsområde idag. Dessa förutsättningar gör att området även framöver kommer utvecklas med samma inriktning då bostäder är olämpliga i den här miljön. Närheten till större vägar såsom riksväg E20 och Genetaleden är en fördel för vissa typer av verksamheter, vilket kan utnyttjas som en tillgång vid utveckling av området.

Äppelgränd, en bostadsgata i västra Västergård.

En stig i Västergårdsskogen.

Flerbostadshus i östra Västergård.

Husområde i Viborgen.

Bussgarage inom verksamhetsområdet.

Pågående projekt

Dagljiljan

Ett pågående detaljplaneprojekt inom kvarteret Dagljiljan är just nu under arbete. Syftet med planen är att skapa möjlighet för bostäder samt en ny förskola. I strukturplanen har därför denna detaljplan tagits med som en del av förslaget.

Ny av- och påfart E20

Trafikverket arbetar just nu med att ta fram en plan för en möjlig av- och påfart till E20 och tas därför med i beräkning i strukturplaneförslaget.

Verksamhetsområde

Det befintliga verksamhetsområdet i södra delen av Västergård som avser fastigheterna Västergård 1:22, 1:20 och 1:18 är under utveckling. En detaljplan tas fram för att utreda möjligheten för verksamhetsområdet att växa en bit västerut mot grönområdet.

Tekniska anläggningar

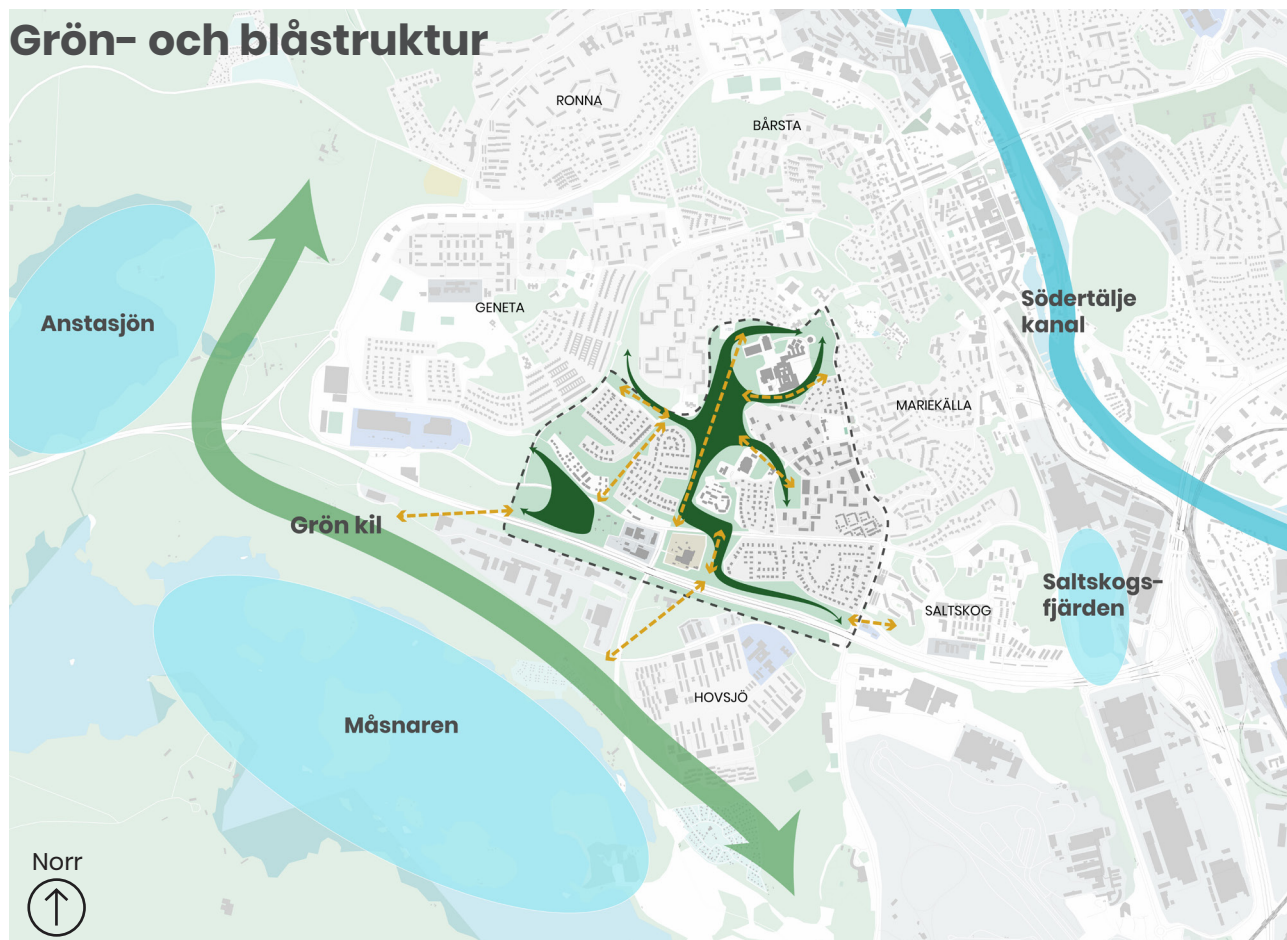
Elförsörjningen i området kommer från transformatorstationen vid Floravägen, som får ström från de luftburna kraftledningarna dragna genom Västergårdsskogen. Det finns även en telefonmast på en kulle i västra delen av stadsdelen. Från transformatorstationen leds strömmen ut i det kommunala elnätet som är placerat under mark.

Kraftledningen ingår i det regionala stommätet och ägs av Vattenfall Eldistribution AB. Kraftledningen är egentligen två stycken parallella ledningar där vardera har en spänning på 77kV. Säkerhetsavståndet till bebyggelse från de yttersta stolparna är 20 meter enligt Vattenfall, vilket medför en säkerhetszon på cirka 40 meter. Idag finns flera bostadshus från 70-talet som är placerade inom säkerhetszonen. Placeringen av transformatorstationen finns beskrivet i ett avtal från år 1966 vilket slöts innan utbyggnaden av riksväg E20 då angränsande områden bestod av skogsmark.

Elnätet är i dagsläget kraftigt belastat på grund av laster i överliggande nät som Vattenfall äger. Att exploatera i området i större utsträckning är inte möjligt att utföra de närmsta åren, dock inom en period av ca 10 år kan det vara möjligt att utöka stadsdelen ur ett elnätsperspektiv.

Det finns även en telefonmast lokaliserad i slänten vid grönområden bakom husen norr om Orienteringsstigen. Vid eventuell exploatering i området kan masten behöva flyttas en bit.

Grön- och blåstruktur

Karta 3: Översiktlig karta över Västergårds grönområden i förhållande till sin omgivning. Gula pilar visar teoretiska samband i grönstrukturen, både lokala och mot övriga omgivande områden.

Översiktlig beskrivning

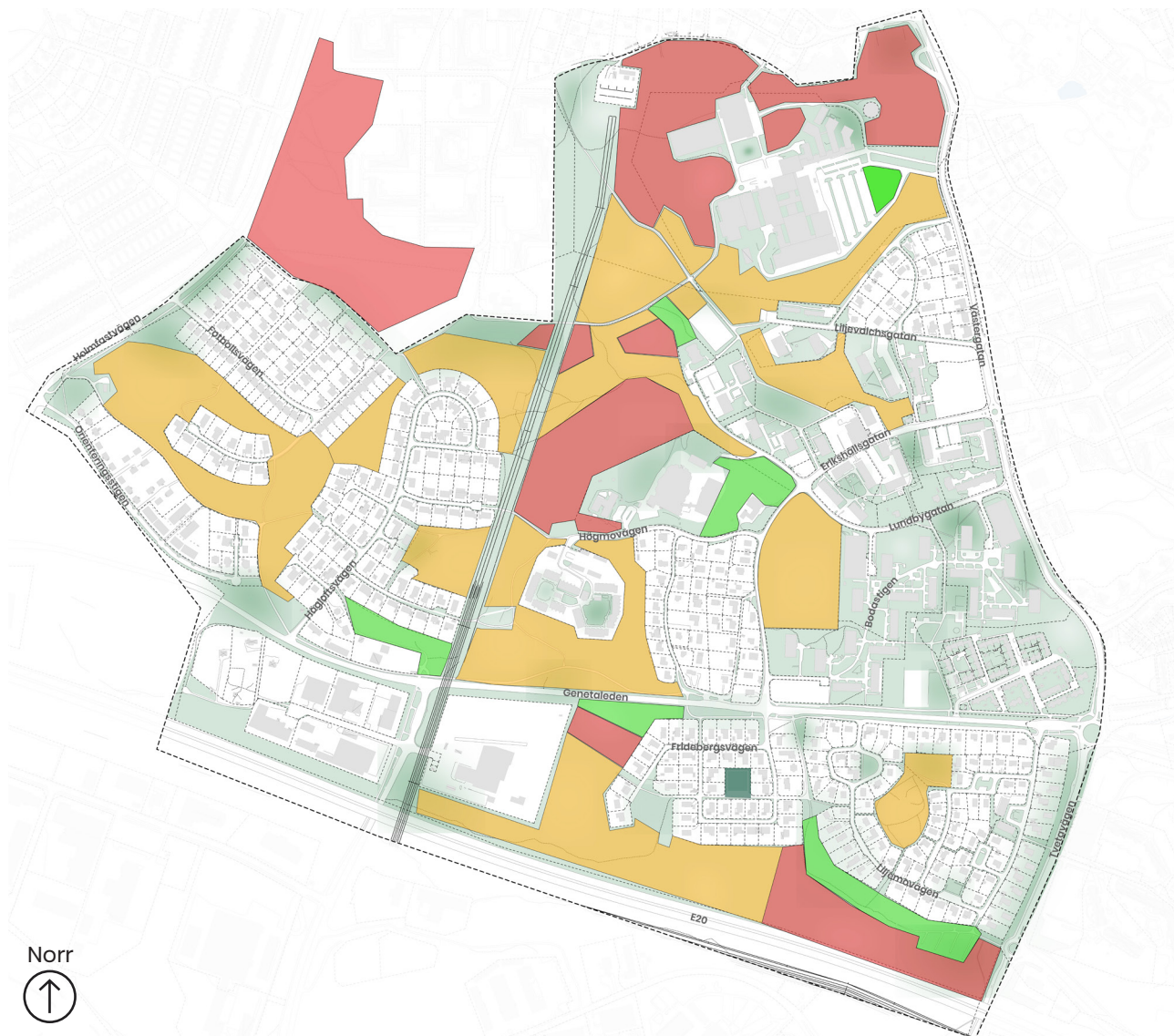
Ett sammanhängande grönområde, Västergårds-skogen ligger i de centrala delarna av stadsdelen och delar upp den i mindre enheter. Den består av blandskog och har troligtvis bevarats på grund av skyddsavståndet från kraftledningen som finns här. Utifrån ett regionalt perspektiv ingår inte området i någon grön kil, men naturen inom Västergård har en viktig koppling mot denna. Ett område med äldre tallar som bedöms ha höga naturvärden finns i norra delen och är utpekad i den regionala analysen för grön infrastruktur av barrskog.

Naturen inom strukturplaneområdet är till stor del sammanhängande och domineras av barrskog med tallskog på höjder med torrare mark och hållmarker. I området finns även blandskog med stort inslag av lövträd på sluttningar där marken är fuktigare. Skogen är i allmänhet påverkad av skötsel eller i vissa fall mer tydliga skogsbruksåtgärder som gör att den största delen av skogsmarken bedöms ha medelhögt naturvärde. Skogsmarken i nordsydlig

riktning utgör en viktig länk mellan barrskogar med höga naturvärden och äldre träd i de centrala delarna av Södertälje och den gröna kilen vid Måsnaren med Vasaskogen.

Klassificering grönområden 2019

Grönstrukturen inom Västergård har under detta arbete klassificerats utifrån ekologiska och sociala värden. Till områden med högt bedömt naturvärde hör de som har stora inslag av äldre träd eller annan särskild ekologisk betydelse exempelvis ovanlig naturtyp eller hydrologisk betydelse (ytligt grundvatten, bäckar, sumpskog eller stor variation i trädslag). Medelhögt naturvärde har de områden som är synligt påverkade av skötsel, men ändå har trädskikt med variation i ålder och trädslag. Lägre naturvärde har de ytor bedömts som är homogena och saknar variation i trädslag och/eller ålder. Inga arter har eftersökts men strukturer av betydelse för naturvård och rekreation har noterats. Se karta 4.

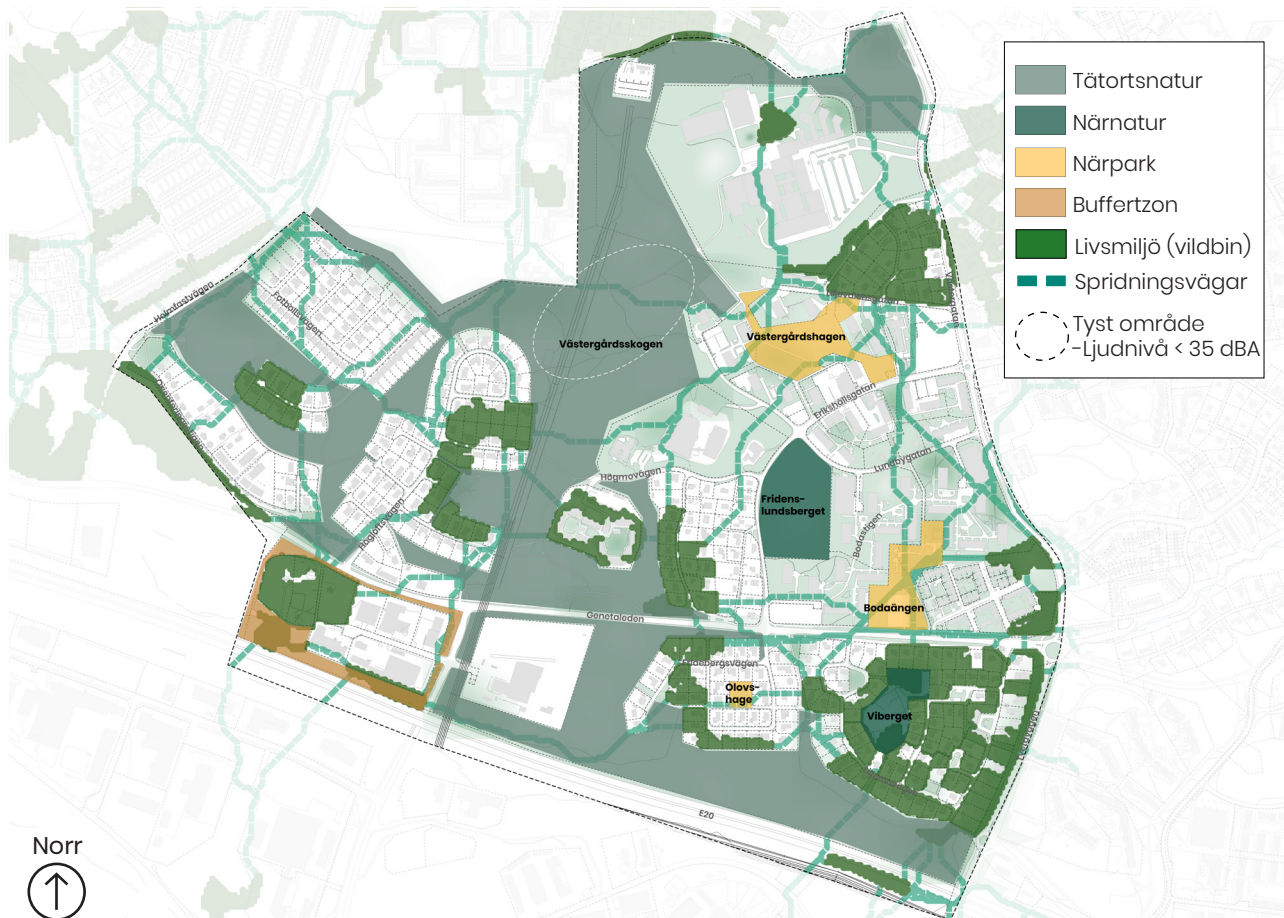
Karta 4: Klassificering utifrån ekologiska- och sociala värden. Fältinventering utförd av kommunekolog (2019).

Naturen med äldre tallar runt Västergårdshallen ingår i länsstyrelsens analys för grön infrastruktur för äldre barrskog och hänger samman med äldre barrskog runt Torekällberget och Bårstaberget, samt österut mot Kusens backe. Sydväst om strukturplaneområdet finns Vasaskogen vid Måsnaren som är en del av den regionala grönstrukturen och utpekad grön kil. Vasaskogen vid Måsnaren innehar höga naturvärden. Den sammanhängande grönstrukturen i nordsydlig riktning utgör en viktig länk mellan barrskogsområdena i norr vid Västergårdshallen och Torekällberget, Bårsta samt Vasaskogen i söder. Lokalt inom Västergård stärker grönstrukturen detta samband och skapar en koppling österut mot Mariekälla, Saltskog och delvis västerut mot Geneta. Västerut är grönstrukturen mindre sammanhängande. .

Skogarna i hela området används för rekreation. Särskilt väl använda förefaller naturområdena runt Västergårdshallen, Soldalaskolan samt skogen öster om Fridenslundsvägen. Här finns mängder av upptrampade stigar och flertalet koror.

Västergårdsskogen (närnatur)
Centralt i strukturplaneområdet finns Västergårdsskogen vilket är ett sammanhängande grönområde i nordsydlig riktning som domineras av barrskog. Kraftledningen som korsar skogen påverkar konnektiviteten i viss grad även om området är obebyggt. Skogen är relativt ostörd av buller och klassas som tyst område enligt kommunens grönplan.

Västergårdshagen (närpark)
Här finns en öppen gräsyta med gångvägar samt en

Karta 5: Grönområden utifrån kommunens grönplan samt spridningsvägar och livsmiljöer utifrån pollineringsplanen.

liten höjd med bevarad natur. Parken är omringad av likadana flerbostadshus vars lekplatser och gårdar gränsar mot parkmarken. Gränsen mellan kvartersmark och parken är delvis otydlig, vilket gör att det upplevs som ett enda parkrum.

Bodaängen (närpark)

Här finns en bollplan, sittplatser samt öppna gräsytor, gångvägar och lövträd. Bollplanen är välanvänd och spolas till isbana vintertid när väderleken tillåter. Bodaängen ingår i ett nord-sydligt grönstråk från Genetaleden över Västergårdshagen och Västergårdsskogen.

Olovs hage och viborget (närparker)

Söder om Genetaleden ligger Olovslunds villaområde som är planerade runt två allmänna parker, Olovshage respektive Viborget. Olovshage bör få en mer varierad och rumslig utformning med en liten lektyta för små barn.

Ekosystemtjänsten pollinering

Pollinering är en reglerande ekosystemtjänst som behövs för att växter ska kunna producera frön vilket även ger frukter, grönsaker och bär.

Växter pollineras huvudsakligen med hjälp av vind, vatten eller insekter. Växter som pollineras av insekter är mest utsatta för störningar eftersom de är beroende av andra för att överleva. Vårt samhälle är helt beroende av pollinatörer för att kunna producera mycket av den mat vi äter. I Sverige är det insekter, som vildbin (solitärbin och humlor) som står för pollineringen, men blomflugor, fjärilar, tambin och en rad andra insektsgrupper är också viktiga. På senare år har flera vetenskapliga studier visat att pollinerande insekter har minskat, både i antal och i mångfald, varför det är viktigt att tänka på att främja för pollinatörer genom samhällsplanering.

Spridningsvägar och livsmiljöer

Inom Västergård finns områden som är utpekade livsmiljöer för vildbin och är viktiga för upprätthållandet av ekosystemtjänsten pollinering. De flesta ligger inom olika villaområden där trädgårdar utgör viktiga miljöer. Andra ligger dels kring "Verksamhetsområdet" i sydvästra stadsdelen och runt sankmarken vid Orienteringsstigen.

Vatten och avlopp

Spillvatten transporteras i ledningar och tunnlar bort till Himmerfjärdsverket i Tumba där vattnet renas för att sedan släppas ut i Himmerfjärden. Ledningar nedströms behöver kapacitetsförstärkas. Det behövs även reserveras plats för kommande kapacitetsförstärkningarna samt eventuella redunderingar. Dag- och dräneringsvatten leds bort i separata ledningar till recipienterna (Maren, Anstasjön och Måsnaren). Idag leds dagvattnet huvudsakligen i ledningar under mark men en öppen dagvattenkanal finns i Mariekälla som leder vattnet till ett dagvattenmagasin vid Nyköpingsvägen där det renas innan det leds ut i kanalen.

Dricksvatten

Befintligt vattentorn behöver kapacitetsförstärkas, antingen genom att bygga ut det befintliga eller mer sannolikt genom att bygga ett nytt torn. Det innebär således att plats för torn och mark för huvudledningar upp till torn, behöver fastställas samt reserveras.

Dagvatten

Tidigare utredningar inom strukturplanen vittnar om flertalet lågpunkter samt områden med begränsad genomsläpplighet som kan medföra problem vid exploateringar och förtätningar, som exempelvis inte utformats med rätt höjdsättningar. Kapacitetsbegränsningar finns i dagvattennätet, vilket kan medföra översvämningar i stora delar av lågpunkterna i området, se analyskarta på sida 20.

VID FORTSATT PLANERING

För att bevara de värden som finns behöver utredningar göras vid exploatering och hänsyn tas till kopplingarna mot närliggande grönområden samt spridningssambandet mot det regionala stråket.

Karta 6: Översikt av stadsdelens huvudleder, gång- och cykelstråk, parkeringsytor samt busshållplatser.

Trafik- och gatukopplingar

Gaturummen i Västergård består huvudsakligen av så kallade mjuktrafikrum, vilket är den vanligaste typen av gaturum i en stad. Ett sådant rum består av en körbana där trafiken färdas i hastigheter upp till 30 km/h, oftast med en gångbana på en eller bägge sidor om bilvägen. Tanken med denna typ av gaturum är att bilister och oskyddade trafikanter ska samspela med varandra och biltrafikens ytor begränsas så långt det går med hänsyn till gatornas funktion. Det finns sällan tydliga övergångsställen och cykeltrafiken färdas oskyddat i körbanan.

I stadsdelen finns även integrerade transportrum där färdhastigheten oftast är över 30 km/h. Här har biltrafiken ofta en tydlig prioritering då syftet är just transport. Finns gång- och cykelvägar i denna typ av rum är de oftast separerade från bilvägen.

Biltrafik

Bilen är det dominerande färdmedlet i Södertälje enligt Trafikstrategin 2017. Störst mängd trafik har riksväg E20 som är ett riksintresse och angränsar till södra Västergård.

Viktiga kommunala vägar i området är Genetaleden, Holmfastvägen och Västergatan, alla med en hastighetsbegränsning på 50 km/h. Enligt kommunens hastighetsplan ska trafiken längs dessa vägar sänkas till 40 km/h och halva delen av Genetaleden ska öka till 60 km/h. Utöver dessa vägar är det framförallt kvartersgator som leder trafiken fram till bostadsområdena. Erikshällsgatan har mer trafik jämfört med liknande gator eftersom den angränsar till skolverksamhet och service.

Gång- och cykeltrafik

I Västergård är gång- och cykelstråken placerade så att de binder samman olika bostadsområden genom park- och skogsområden. Gång- och cykelvägar som är friliggande och går genom parker och skogspartier brukar uppskattas dagtid, men upplevas som otrygga kvällstid. För cyklister är det nära till centrum fågelvägen, men de topografiska förhållandena gör att det inte finns någon bekväm väg hem från centrum utan långa branta backar. Gångbanorna längs med Erikshällsgatan, Lundbygatan och Fridenslundsvägen är smala och uppfyller inte tillgänglighetskraven.

Flera av områdena i stadsdelen har så kallad utifrånmatning, som är en gatudesign som matar trafik in från omgivande länk. Detta bidrar i regel till att större ytor är bilfria i de olika bostadsområdena och kan därmed ibland vara till fördel för mjuka trafikanter som vistas i gaturummen.

Exempel på ett mjuktrafikrum i Liljemoplan, Västergård.

Exempel på ett integrerat transportrum med separerat gång- och cykelstråk längs med Genetaleden i Västergård.

Kollektivtrafik

Invånarnas avstånd till buss- och tågstationer är tillfredsställande i området. Fågelvägen från Västergårds mittpunkt till Södertäljes centralstation är cirka 1,5 kilometer. Många boende i Västergård har därför ett gångavstånd på omkring 2 kilometer till stationen, vilket ger goda förutsättningar för gång- och cykel. För de som vill åka kollektivt går buss 751 och 758 mot centrum. Från hållplatsen på Fridenslundsvägen tar resan till centrum ungefär 12 minuter. Bussförbindelserna till de närliggande stadsdelarna Geneta, Bårsta och Blombacka är trots deras nära läge bristfälliga. Kollektivtrafiken mellan Västergård och handelsområdet Vasa är heller inte lika välutvecklad.

RISKER OCH SÄKERHET

Transportled för farligt gods & buller

Det finns tung trafik som trafikerar några av de större vägarna inom området. Därför finns risk för buller nära E20, Genetaleden, Hovsjövägen samt delar av Tvetavägen. Intill de verksamhetsområden som finns inom planområdet, framförallt intill Genetaleden och Hovsjövägen finns risk för buller.

Rekommendationer för riskavstånd från transportleder för farligt gods enligt Länsstyrelsen:

- E20 - 40 meter bebyggelsefritt.

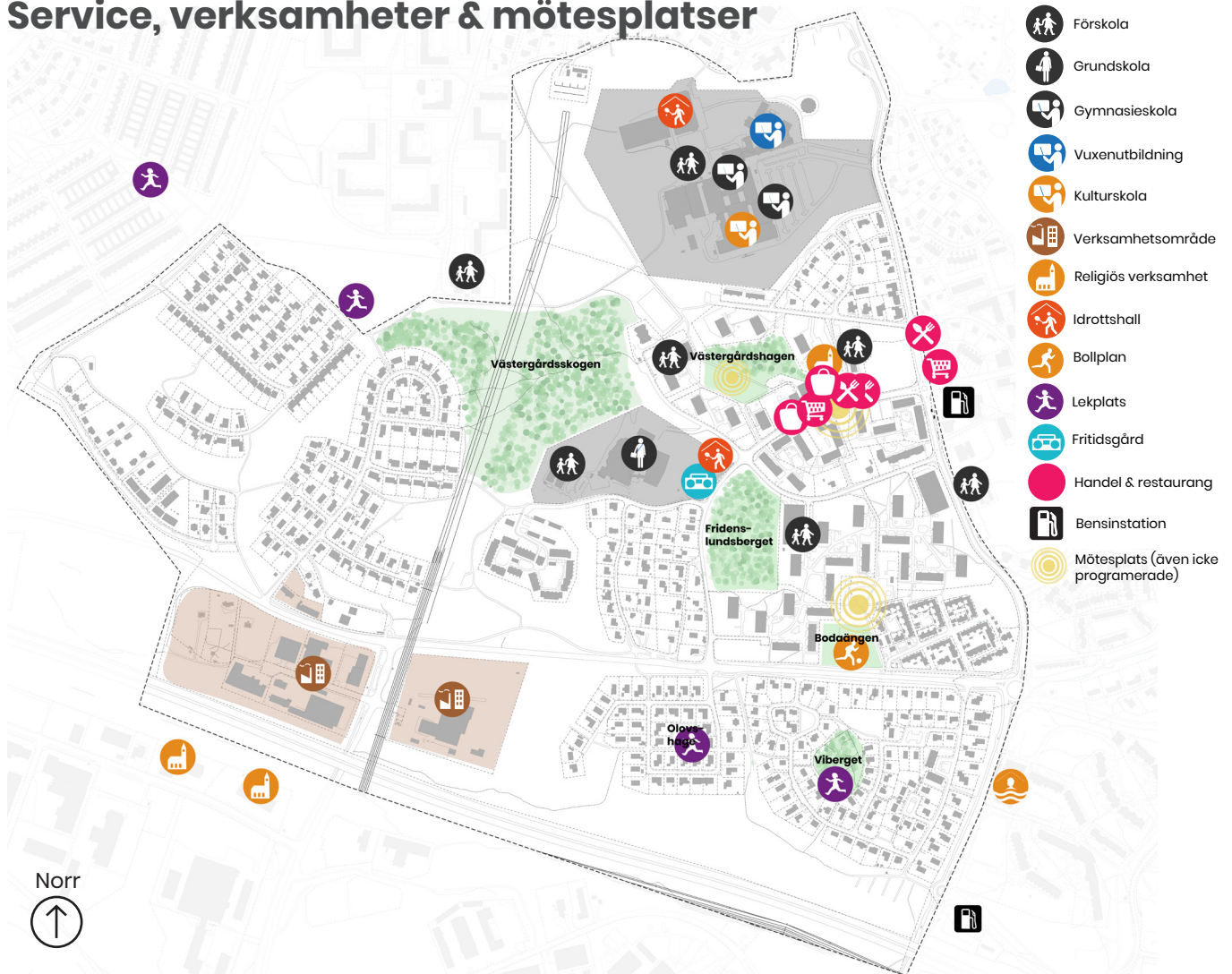
Farliga verksamheter

Inom planområdet finns en bensinstation belägen längs Västergatan och en vid Tvetavägen. Länsstyrelsens rekommendationer på riskavstånd till bensinstationer är 25m för tät kontorsbebyggelse och 50m för bostäder.

Enligt den översiktliga riskanalysen för Södertälje kommun (2019) rekommenderas följande avstånd för de vägar som antas leda gods till farliga verksamheter:

- Genetaleden - 25m bebyggelsefritt.
25m bostäder
- Hovsjövägen - 15m bebyggelsefritt
25m bostäder.

Service, verksamheter & mötesplatser

Karta 7: Översikt av service, verksamheter och mötesplatser inom Västergård.

Den mest framträdande handel- och serviceplatsen i Västergård finns längs med Erikshällsgatan. Här kan man hitta dagligvaruhandel, restaurang, kiosk och frisörsalong. I kvarteret Kärrviolen finns det företag som erbjuder reparation av elektronik, och på Västergatan och Tvetavägen finns bensinstationer. Erikshällsgatan fortsätter in i stadsdelen Mariekälla där det finns ytterligare service- och handelsutbud. Stråket längs Erikshällsgatan kan därför sägas vara ett centrumstråk för närhandel i Västergård och Mariekälla men området upplevs inte som ett centrum idag på grund av brister i utformningen av torg- och gaturum.

Runt korsningen Genetaleden/Hovsjövägen ligger flera lokaler där privatindustri är verksam. Bussdepån på Förrådvägen är det mest framträdande i områdets gaturum. Andra verksamheter i samma område är inriktade på tekniska tjänster till fordon, byggnader och industrier.

Erikshällsgatan och dess närbutiker.

SL:s bussdepå i Västergårds verksamhetsområde.

Skolor

I Västergård är förskolor, grundskolor samt gymnasie- och vuxenutbildningar framträdande verksamheter. Skolverksamheten är välutvecklad och täcker behovet i dagsläget men vid en större exploatering i området behöver behovet utredas. Hittills går många av barnen i Västergård på högstadiet i Blombäckskolan eftersom ett eget högstadium saknas. Soldalaskolan bygger dock ut sina lokaler för att i fortsättningen bedriva högstadietutbildning. Kommunen står också för kultur- och fritidsverksamheter i området, exempelvis fritidsgården i närheten av Soldalaskolan.

Äldreomsorg och LSS-boenden

I dagsläget finns inget äldreboende i Västergård men det finns alltid ett behov av olika typer av omsorgslokaler och boenden i stadsdelarna som vid framtida planering bör tas hänsyn till, vilket är:

- LSS gruppboende (6 lgh sammanväxta i en gemensamhetsyta samt personalyta, exempelvis i ett hyreshus)
- LSS Serviceboende (10 lgh samt baslokal för personal, utspridda i hyreshus med ca: 5 min gångväg från Baslägenheten)
- Hemtjänst lokal (baslokal för hemtjänstpersonal byggd utifrån arbetsmiljöverkets normer. Kan ligga i en verksamhetslokal eller hyreshus i bottenplan).
- Lägenheter inom så kallade sociala
- Boendekontrakt, främst 1 rok & 2 rok

Kultur och fritid

Inom Västergårds utbildningscentrum i norra stadsdelen finns Västergård Arena och Kulturskola som erbjuder aktiviteter för barn och ungdomar och utgör därför den största mötesplatsen för kultur- och fritidsverksamheter i området. Det finns en fritidsgård i närheten av Soldalaskolan och för den äldre befolkningen finns Allaktivitetshuset i Saltskog. En religiös mötesplats är Södertäljes islamiska kulturella förening som håller till vid Erikshällsgatan. Allmänna kulturella byggnader som bibliotek eller museum saknas i Västergård. Närheten till centrum och "Hovsjö Hub" kan dock vara ett argument för att det inte finns ett behov av den här typen av verksamhet här. En ökad exploatering skulle dock kunna ge ett befolkningssunderlag som kan stödja en etablering utan att konkurrera med Hovsjö Hub. Även Västergårds centrala läge och närhet till andra stadsdelar skulle kunna stödja en utveckling av en mötesplats av det slaget.

Mötesplatser

Västergård är ett utpräglat bostadsområde med mindre rekreationsplatser av privat karaktär i anslutning till bostäderna. Större utemiljöer med stora gräsytor är Västergårdshagen och Bodaängen. I dessa områden finns idag ytor för olika bollsporter och Bodaängen omvandlas vintertid för skridskoåkning. Kommunen äger ett antal lekplatser i Västergård som är placerade centralt i bostadsområdena. Det är framförallt boende i området som utnyttjar dessa lekplatser på grund av dess halv-offentliga karaktär. Ett varierat utbud av såväl privata som halvoffentliga och offentliga utemiljöer är viktigt för att skapa goda förutsättningar för sociala mötesplatser.

Det finns relativt få mötesplatser för rekreation inom Västergård. Exempelvis saknas helt hundrastgårdar och naturområdena är inte särskilt användarvänliga för varken vandring, naturlek eller annan rekreation. Ica Jätten på Erikshällsgatan samt fritidsgården kan också ses som mötesplatser. Sittplatser, uteserveringar och torgbildningar är relativt få längs varför det inte finns några tydliga mötesplatser här.

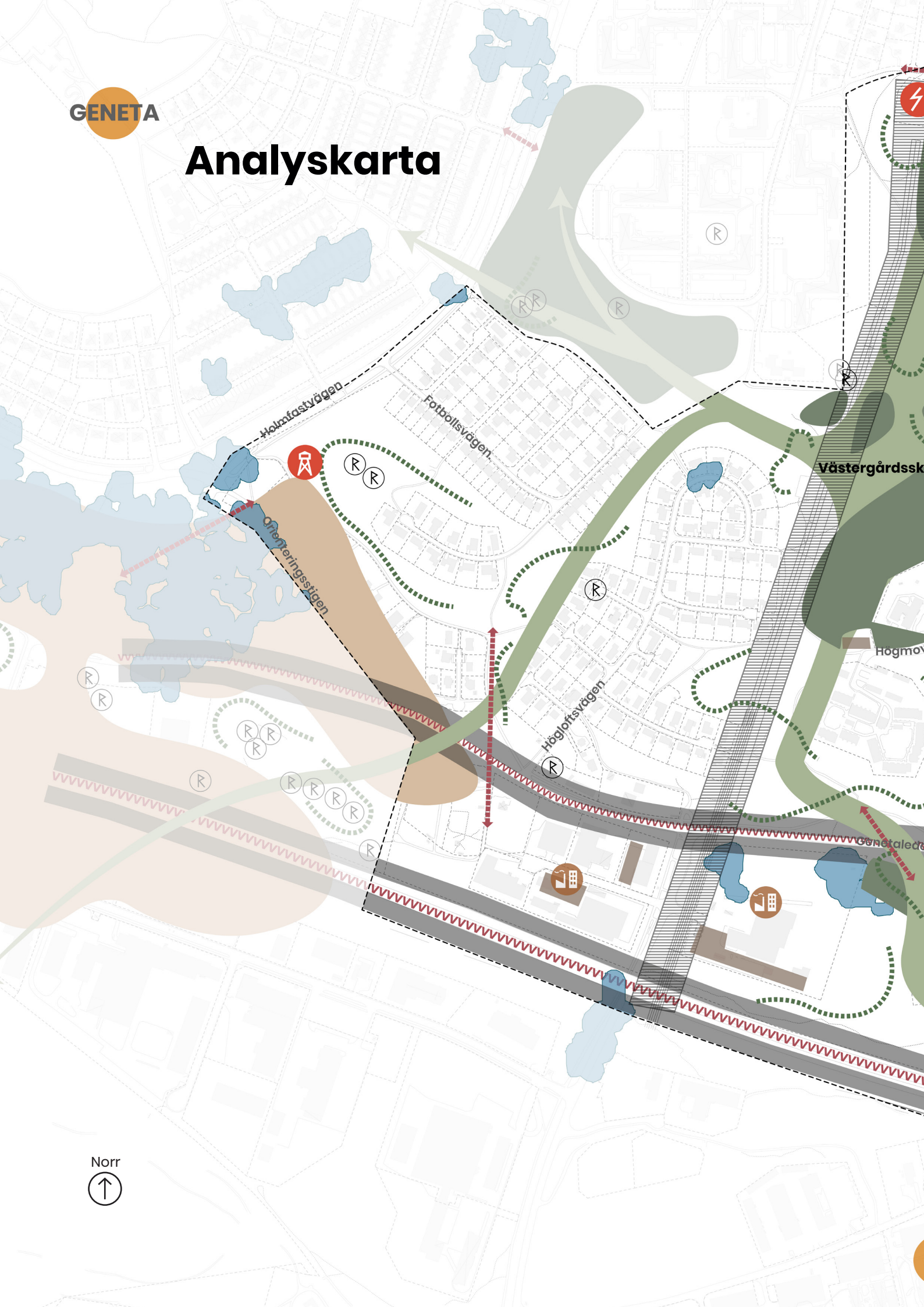

Bollplan/skridskobana Bodaängen.

Västergårds fritidsgård.

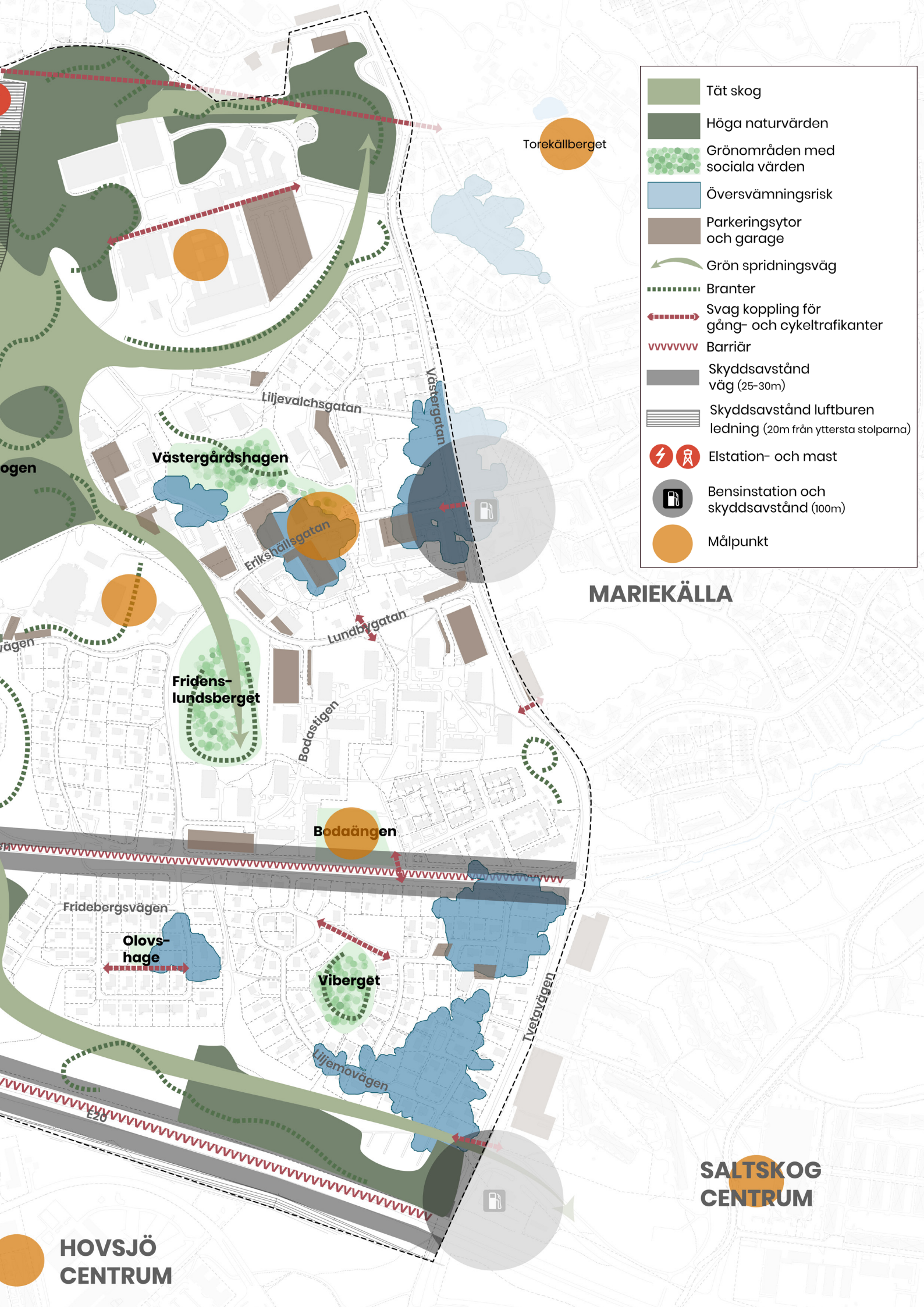
Analyskarta

Västergårdssk

Hogmo

Genetalec

- Tät skog
- Höga naturvärden
- Grönområden med sociala värden
- Översvämningsrisk
- Parkeringsytor och garage
- Grön spridningsväg
- Branter
- Svag koppling för gång- och cykeltrafikanter
- Barriär
- Skyddsavstånd väg (25-30m)
- Skyddsavstånd luftburen ledning (20m från yttersta stolparna)
- Elstation- och mast
- Bensinstation och skyddsavstånd (100m)
- Målpunkt

MARIEKÄLLA

**HOVSJÖ
CENTRUM**

**SALTSKOG
CENTRUM**

Medborgardialog

Medborgardialogen har genomförts i syfte att samla in bred och varierad information om hur stadsdelen upplevs. Informationen som samlats in har tillsammans med en analys av stadsdelen legat som underlag för utformningen av strukturplanen.

Dialogprocessen

I dialogens andra del där ett utkast av strukturplanen visades var deltagandet lägre med totalt 30 respondenter. Många inkomna synpunkter liknade de svar som inkommit i enkätens första del och motsatte sig inte strukturplaneförslaget. Synpunkterna från dialogens andra del redovisas i en bilaga till denna strukturplan.

Risker och brister

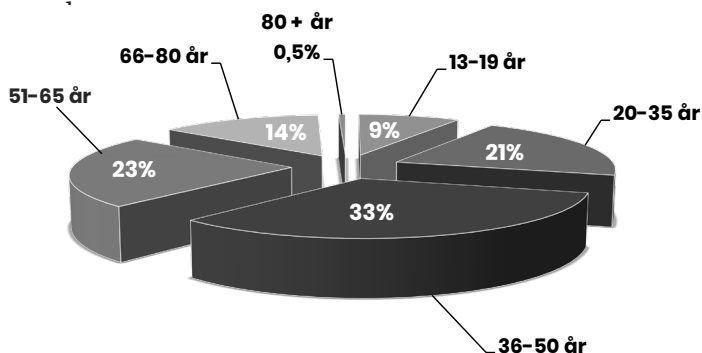
Intresset och engagemanget för medborgardialoger är dessvärre ganska lågt i kommunen. Det är ofta svårt att få med sig en varierad grupp vilket resulterar i att några invånare blir representanter för en hel stadsdel. I dialogen har vi därför valt att hitta kluster och mönster i de inkomna synpunkterna.

Enstaka åsikter som förekommer har noterats men har inte varit avgörande för strukturplanens utformning. Totalt har cirka 230 personer bosatta inom och i närheten av Västergård deltagit.

Ungdomar och barn (personer under 19 år) är den grupp som varit mest underrepresenterade.

Deltagande

I dialogens första webbenkät har totalt 180 personer i åldrarna 13 - 80 år deltagit enligt diagrammet

Av dessa var 57 % kvinnor, 41 % män och 1% annat/ ej angivet. 75 % av deltagarna bor i Västergård medan 4 % arbetar där och 5% besöker stadsdelen ofta. 1% av de svarande var fastighetsägare, 0,5 % går i skolan i Västergård och 14 % bor i någon närliggande stadsdel.

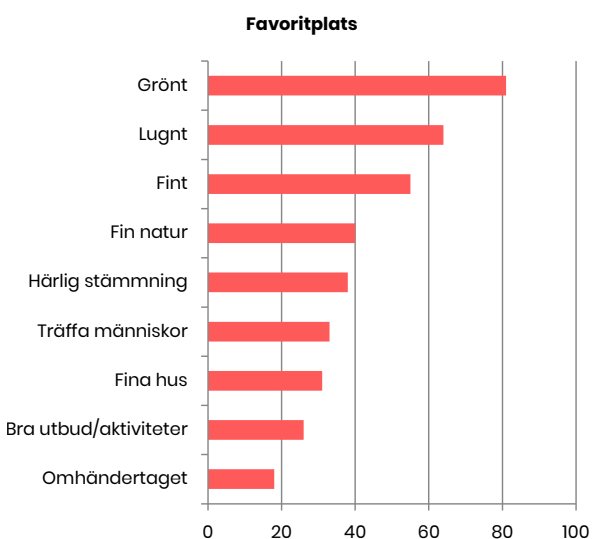

Medborgarnas beskrivning av Västergård med ett ord (från webbenkät).

Sammanställning

Favoritplatser och trygghet

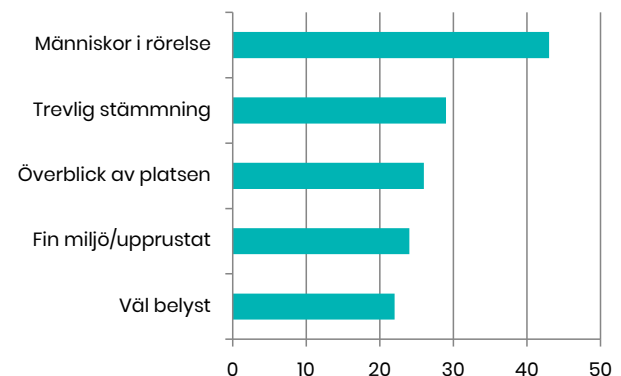
De utpekade favoritplatserna i Västergård finns främst i de olika natur- och grönområdena, både i Västergårdsskogen där den lugna naturen gör det till en favorit, men även de gröna ytorna och skogspartierna som finns mellan bebyggelsen i

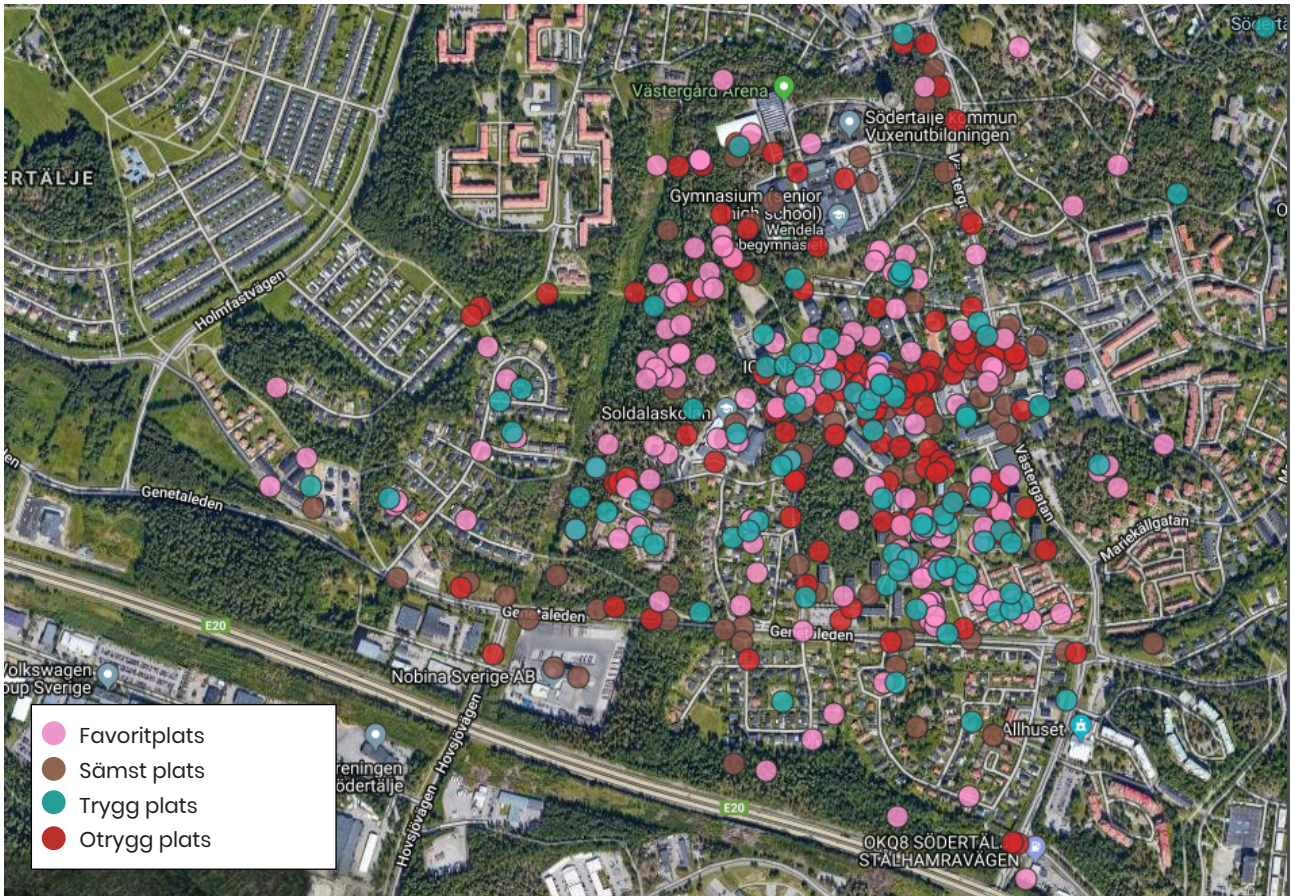

bostadsområdena. En annan favoritplats är ICA och pizzerian på Erikhällsgatan på grund av utbudet.

Favoritplatserna hittas även i de olika villa- och flerbostadshusområdena, exempelvis Bodastigen och Västergårdsvägen där den omhändertagna miljön som beblandas med grönska och fina hus uppskattas. Dessa platser upplevs även som trygga på grund av att människor är i rörelse och skapar trevlig stämning. Många uppskattar även aktivitetsytan (Bodaängen) vid Genetaleden.

Varför upplever du platsen som trygg?

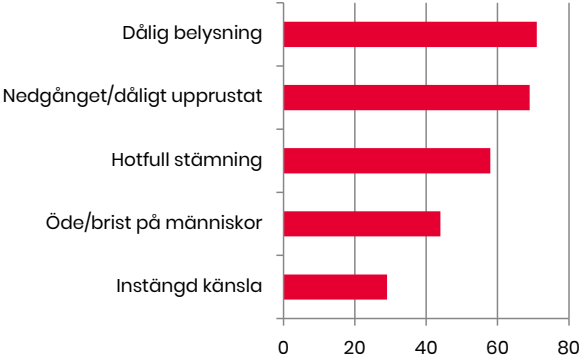
Karta 8. Sammanställning av enkätsvar gällande favoritplatser, sämsta platser, trygga och otrygga platser,

Mindre omtyckta platser och otrygghet

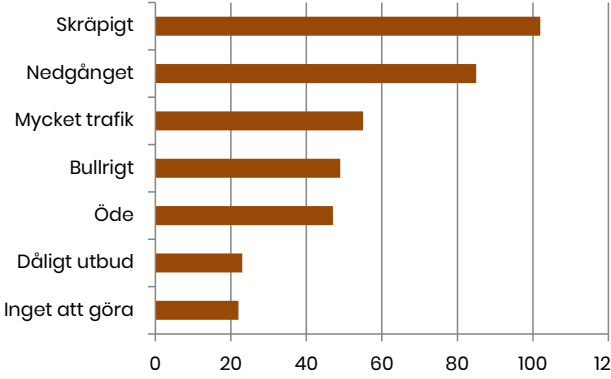
Trots att ICA och pizzerian är omtyckta platser har miljön runtomkring utpekats som de sämsta i området. Detta på grund av att det är stökigt, nedgånet, dåligt upprustat och otryggt. Många anser att Erikhällsgatan har stor potential att bli en fin mötesplats.

Trafikerade och bullriga vägar, såsom Genetaleden, samt byggarbetsplatser är också utpekade som de sämsta delarna av Västergård. Det är även dessa platser som upplevs otrygga på grund av farliga trafiksituationer på de trafikerade vägarna, hotfull stämning på de nedgångna ytorna och ödekänsla på byggarbetsplatserna. Här är Erikhällsgatan tydligt en av de platser som upplevs otrygga och många har även klagat på gångtunneln vid Lundbygatan då den är mörk och nedgången. De gång- och cykelstråk som löper genom Västergårdsskogen upplevs som otrygga på grund av dålig belysning och brist på människor. Trots att Bodastigen är en av favoritplatserna upplevs delar som obelysta och dåligt upprustade.

Varför upplever du platsen som otrygg?

Sämsta plats

Sociala ytor

Det har framgått att ICA jätten är en viktig social knutpunkt i stadsdelen. Här möts människor av tillfällighet och socialiserar i samband med ärenden eller möter upp sina vänner för att gå vidare. Både barn, tonåringar och föräldrar umgås vid bollplanen på Bodaängen och de populäraste sociala platserna är alla gröna ytor mellan flerbostadshusen kring Bodastigen. Många umgås hemma hos varandra eller på innergårdar i brist på tydligare mötesplatser och aktiviteter i stadsdelen. Några yngre invånare hänger på Fritidsgården, men de upplever platsen som nedgången, okreativ och i behov av upprustning.

Viktiga grönområden

Västergårdsskogen är det grönområde som uppskattas mest tack vare dess rekreationsmöjligheter, men verkar även vara en populär plats för mer sociala aktiviteter så som lek och picknick. Fridenslundsberget är ett mindre grönområde som också värderas högt av de boende. Här rastar man ofta hunden, sitter och solar eller leker. Bodaängen är en grönyta som är omtyckt på grund av att den är relativt plan vilket ger möjlighet till mer sociala aktiviteter som idrott, lek och picknick. Västergårdshagen pekas också ut som ett viktigt grönområde där den skogsbeklädda ytan används för rekreation medans den plana halvan används för sociala aktiviteter. Många uppskattar skogen som ligger längst med E20 i söder för vandring, promenader och generell närhet till natur.

Platser att förändra och ny bebyggelse

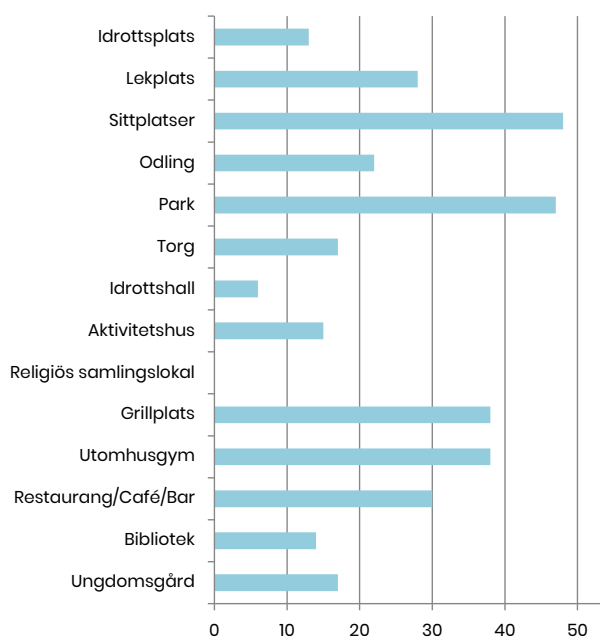
De platser invånare gärna vill se en förändring av hänger mycket ihop med de platser som upplevs otrygga, såsom Erikhällsgatan. Många vill att det byggs klart på byggarbetsplatsen mot Väster-gatan, att kvarteret runt ICA och pizzerian rustas upp och att gaturummet utformas mer grönt och välkomnande. En ny byggnad där ICA kan vara kvar i bottenplan efterfrågas samtidigt som man gärna ser att det förtätas på parkeringsytan.

Västergårdsskogen och Fridenslundsberget behöver städas upp och röjas från sly, där även fler sittplatser och utomhusaktiviteter efterfrågas. Många pekar ut en central yta mellan flerbostadshusen runt Bodastigen som en mötesplats med potential att utvecklas. Flera medborgare föreslår omvandla grönytan norr om Erikhällsgatan med bostäder och/eller tydligare mötesplats med fler aktiviteter. På grund av otryggheten pekas även grönområden längs Genetaleden ut för förtätning.

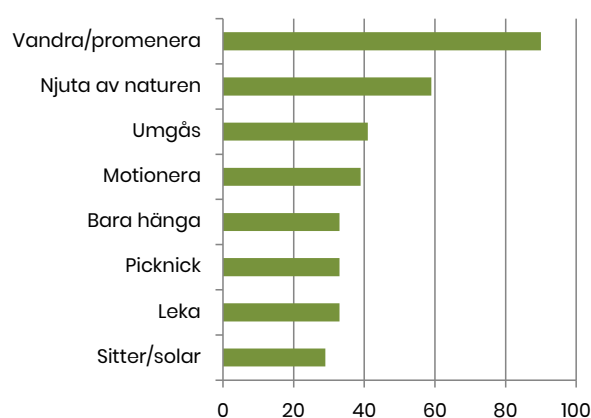
Verksamheter

Mest efterfrågade verksamheter är offentlig service så som vårdcentral eller bibliotek (39% av de svarande). Det efterfrågas även restauranger, caféer och barer (33%) och fler serviceverksamheter så som skrädderi eller postombud (22%) samt fler arbetsplatser (7%).

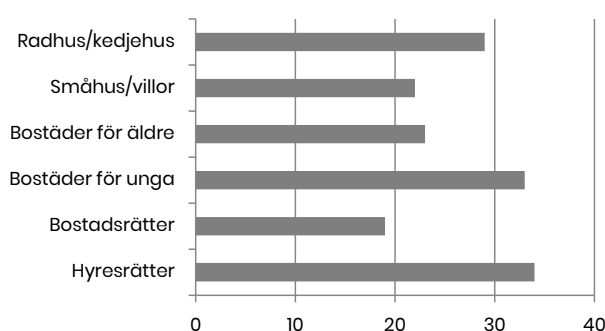
Vilka mötesplatser saknar du i området?

Viktigt grönområde - Vad brukar du göra här?

Vad saknar du för typ av bostäder?

Karta 9: Viktiga grönområden, sociala ytor, områden invånarna vill förändra och där de kan tänka sig ny bebyggelse.

Sammanfattning

Bebyggelse

- Hyresrätter och bostäder för unga anses saknas i området.
- Många vill bygga på platser som upplevs otrygga, exempelvis Erikhällsgatan och delar av naturområden längs gångstråk.
- Bygg bort parkerings- och garageytor.
- Upprustning av nedgångna byggnader efterfrågas.

Stadsrummet

- Utforma gaturummen mer grönt och välkomnande.
- Människor i rörelse, belysning och upp- rustad miljö skapar trygghetskänsla.
- Nedgångna ytor skapar otrygghet och generell dålig upplevelse av omgivningen.
- Gaturummet längs Erikhällsgatan, främst utanför Ica, har stor potential att omvandlas till ett livligare torg med fler butiker.

- Upprustning av vägar och gångstigar inom stadsdelen efterfrågas.

Verksamheter

- Offentlig service, såsom bibliotek eller vård- central efterfrågas.
- Fler restauranger, barer och caféer önskas.
- Ungdomsgården får gärna rustas upp.
- Lokaler i bottenplan längs Erikhällsgatan.

Sociala ytor

- Sittplatser och parker efterfrågas.
- En hundrastgård saknas i stadsdelen.
- Mer aktiviteter för ungdomar.

Grönstruktur

- Naturområdena, även öppna ytor, används för motion, lek och rekreation.
- Västergårdsskogen är en viktig mötesplats.
- Västergårdsskogen upplevs delvis som otrygg.

Villa i Västergård.

Utmaningar

Utifrån de förutsättningar som platsen har idag, den analys av planområdet som genomförts samt den medborgardialog som förts har ett antal huvudsakliga utvecklingsområden identifierats. Den föreslagna utvecklingen i strukturplanen tar avstamp ifrån dessa utmaningar.

Bebyggelse

- Inrymma nya bostäder, service och verksamheter utan att ta viktiga grönområden i anspråk.
- Hantering av dagvatten vid de platser som idag har problematik.
- Skapa möjlighet för verksamhetsutveckling.
- Låta Västergård växa utan att förstöra de befintliga ekologiska värdena som finns.
- Förtäta för att öka den upplevda tryggheten och förstärka existerande struktur.
- Få till bebyggelse som kompletterar stadsdelen och som innehar hög arkitektur.
- Få till en blandning av upplåtelseformer.
- Ersätta de parkeringsplatser som byggs bort.

Grönstruktur

- Bevara ett naturvårdsstråk i Västergårdsskogen i nordsydlig riktning för att inte stänga av spridningsvägar för olika arter.
- Bevara grön konnektivitet mellan Västergård

och angränsande stadsdelar.

- Tillgängliggöra naturområden för rekreation.
- Öka trygghetskänslan längs skogsstråk.
- Skapa nya parker utan att förstöra ekologiska värden.

Stadsrumsstruktur

- Komplettera och gestalta gång- och cykelstråk där det behövs för att öka både tillgänglighet och tryggheten.
- Rusta upp nedgångna och skräpiga gator och platser.
- Skapa möjlighet till fler mötesplatser både inom- och utomhus, framförallt för ungdomar.
- Utforma strategiska stråk där gång- och cykeltrafiken är mer prioriterad än biltrafiken.

Strukturplan för Västergård

Vision

Västergård är en äldre stadsdel med moderna inslag som har utvecklats i samklang med den omgivande naturen. Den nya bebyggelsen har ramat in den befintliga karaktären, kompletterat stadsrumsstrukturen och kopplat de splittrade delområdena. Innovativa lösningar så som dagvattenpark och odlings- ytor har integrerats och den potential som finns inom stadsdelen har tagits vara på genom mindre tillägg för att skapa mer levande miljöer.

Nya tydliga och kreativa mötesplatser har skapats för att möjliggöra för en mer levande stadsdel året om. Olika typer av stråk med natur-, park- och verksamhetskaraktär korsar stadsdelen.

I Västerågrd möts människor i alla åldrar och man kan ta del av stadsmässiga, småskaliga och naturnära miljöer.

Sammanfattning av förslaget

Västergård förtätas och byggs ut främst runt redan befintlig bebyggelse och längs viktiga stråk för att göra dem mer levande, trygga, användbara och för att brygga de barriärer som finns.

Ett verksamhetsstråk skapas längs Erikhällsgatan som ramar in både privat och kommunal service samt mötesplatser så som torg och park i en ny typ av stadsdelscentrum för boende i Västergård och Mariekälla. Verksamhetsstråket korsas av ett parkstråk som kopplar ihop södra med norra stadsdelen och som erbjuder sociala mötespunkter så som odling, lekplatser och utegym. Otrygga ytor har kopplats samman med stråken och rustas upp för att skapa mer levande miljöer. Bodaängen görs om till en aktivitetspark som lockar besökare från närliggande områden, och Västergårdshagen blir områdets nya stadsdelspark.

En dagvattenpark har skapats längs Orienteringsstigen och inslag av ekosystemtjänster har integrerats i stadsdelen. Värdefulla delar av Västergårdsskogen har bevarats och andra delar har tillgängliggjorts för rekreation.

STRUKTURPLANENS KARTOR

- **Strukturplan för Västergård**
Redovisning av den övergripande strukturen med kvarter, gator, torg och grönområden.
- **Bebyggelsestruktur**
Redovisar ny bebyggelse, byggnadstyper, övergripande gestaltungsprinciper samt uppdelning mellan verksamheter och bostäder.
- **Grönstruktur**
Redovisar parker och natur samt rekreations- och friluftsområden.
- **Stadsrumsstruktur**
Redovisar gatuutformning, trafik, parkering, gång- och cykelstråk samt platsbildningar och offentliga målpunkter i stadsrummet.

NYTT I VÄSTERGÅRD

- **ca 718 – 1083 nya bostäder**
- **Nya mötesplatser** (Torg, odling, utegym, hundrastgård, lekplats mm)
- **1 Ny stadsdelspark**
- **1 Ny aktivitetspark**
- **2 möjliga förskoleytor**
- **Ett äldreboende och/eller kombinerad förskola och äldreboende.**
- **Centrumstråk** med stadskaraktär (Erikshällsgatan).
- **Parkstråk** (socialt aktivitet och - pollineringsstråk)
- **Plats för kontor och verksamheter**
- **1 Våtmarkspark**
- **Gestaltade trafikleder**
- **1 nytt Lågfartsområde** (Delar av Erikshällsgatan)
- **Utvecklade gång- och cykelstråk**

Principer

Strukturplaneförslaget bygger på ett antal övergripande principer. Många av dem är befintliga kvaliteter som finns i stadsdelen som är värda att bevara och bygga vidare på. Andra är nya principer som skulle kunna komplettera det befintliga i stadsdelen på ett bra sätt.

- 1. Förtäta, blanda & förstärk**
Ny bebyggelse bör placeras på ytor som idag används ineffektivt, exempelvis parkeringsytor eller andra luckor i redan exploaterad miljö. Förtätning bör hjälpa till att komplettera stadsrummet och förstärka det befintliga. Samtidigt bör bebyggelsen blandas, både typologiskt men också i storlek och upplåtelseform för att uppnå en mer socialt hållbar stadsdel.

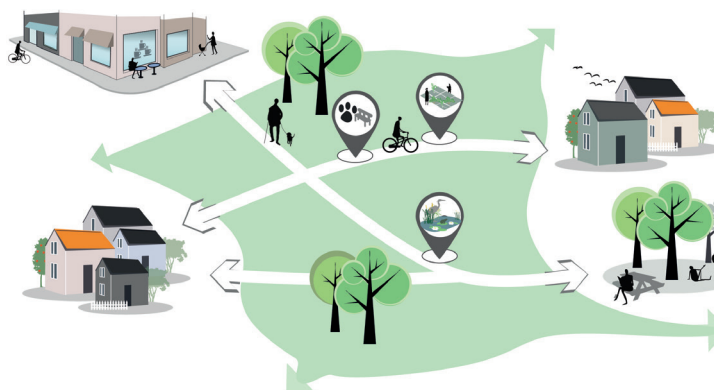
- 2. Stad möter natur**
Inom Västergård finns både stora naturområden samt mindre grönytor som är värdefulla ur både ekologiskt och socialt perspektiv. Dessa bör tillgängliggöras för att skapa parker och rekreativsmöjligheter med hänsyn till de olika värden som finns. Andra naturområden behöver säkras, bevaras och dess kopplingar förstärkas.

- 3. Kreativitet, aktivitet och mötande**
Västergård har goda möjligheter att stärka de sociala förutsättningarna genom en upprustning av befintliga miljöer och mindre tillägg för att väcka stadsdelen till liv. Tydligare anlagda mötesplatser så som torg och parker, men också verksamheter och service samt mer kreativa tillägg för barn och ungdomar skulle öka närvaron och flödet av människor. Detta bidrar till ökad upplevd trygghet och möjlighet för möten.

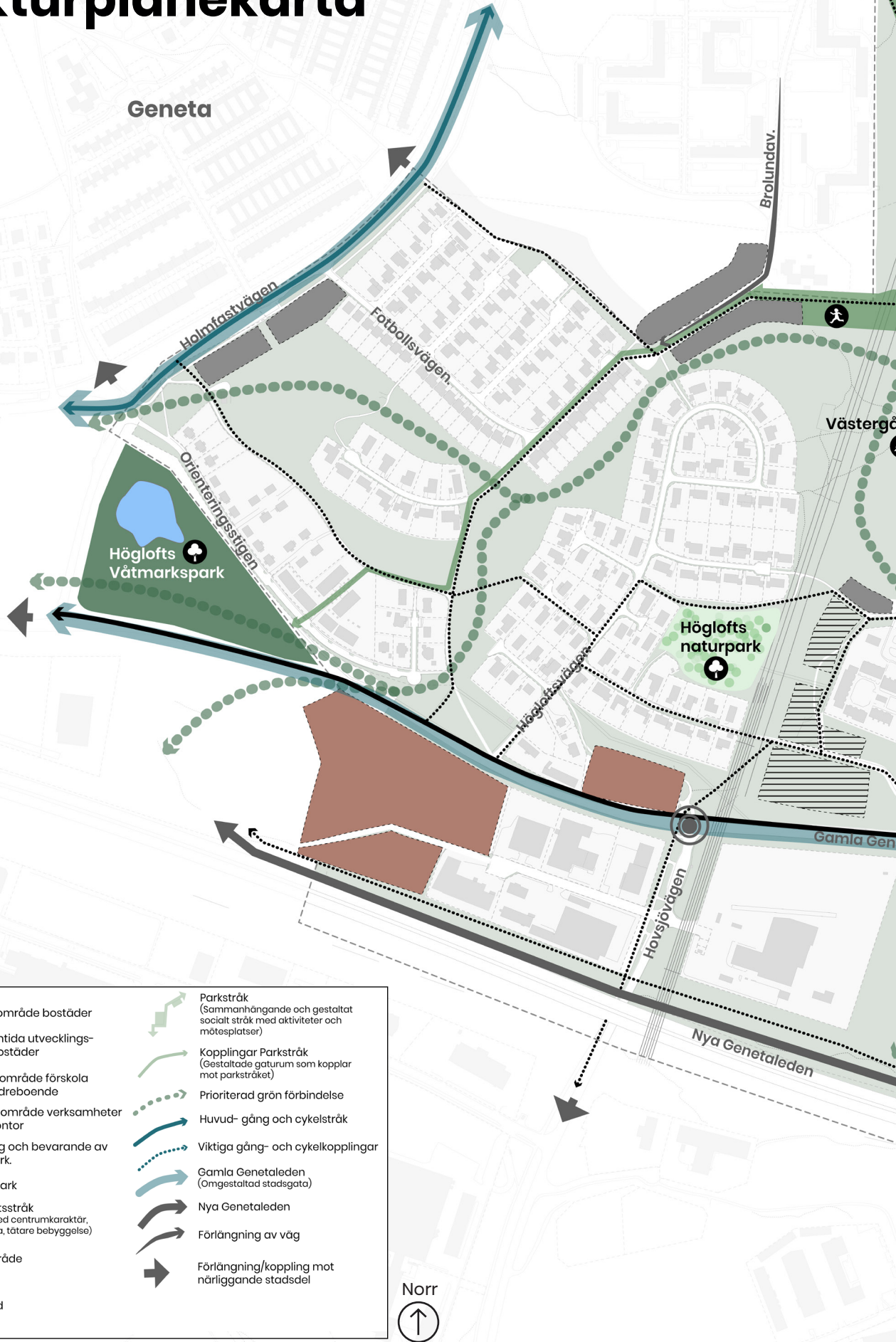
- 4. Koppla och sammanfoga**
Västergård bör växa samman inom stadsdelen genom att brygga de barriärer som finns, exempelvis Västergårdsskogen för att tydligare sammanfoga de olika delområdena. Detta kan göras genom siktlinjer, anlagda mötesplatser och gestaltade stråk. Likaså behöver Västergårds kopplingar till omgivande stadsdelar också förtydligas för att minska det upplevda avståndet.

Strukturplanekarta

Bårsta & Bolombacka

Geneta

	Utvecklingsområde bostäder		Parkstråk (Sammanhängande och gestaltat socialt stråk med aktiviteter och mötesplatser)
	Möjliga framtida utvecklingsområden bostäder		Kopplingar Parkstråk (Gestaltade gaturum som kopplar mot parkstråket)
	Utvecklingsområde förskola och/eller äldreboende		Prioriterad grön förbindelse
	Utvecklingsområde verksamheter och/eller kontor		Huvud- gång och cykelstråk
	Upprustning och bevarande av befintlig park.		Viktiga gång- och cykelkopplingar
	Våtmarkspark		Gamla Genetaleden (Omgestaltad stadsgata)
	Verksamhetsstråk (Stadsgata med centrumkaraktär, gestaltad gata, tätare bebyggelse)		Nya Genetaleden
	Lågfartsområde		Förlängning av väg
	Trafikätgård		Förlängning/koppling mot närliggande stadsdel

Hovsjö
Centrum

Saltskog
Centrum

Mariekälla

Västergatan

Liljevalchsgatan

Västergårdshagen
Stadsdelspark

Erikhällsgatans Centrumstråk

Lundbygatan

Högmovägen

Fridens-
lundsvägen

Bodastigen

Bodaängens
aktivitetspark

Fridebergsvägen

Vibergens
närpark

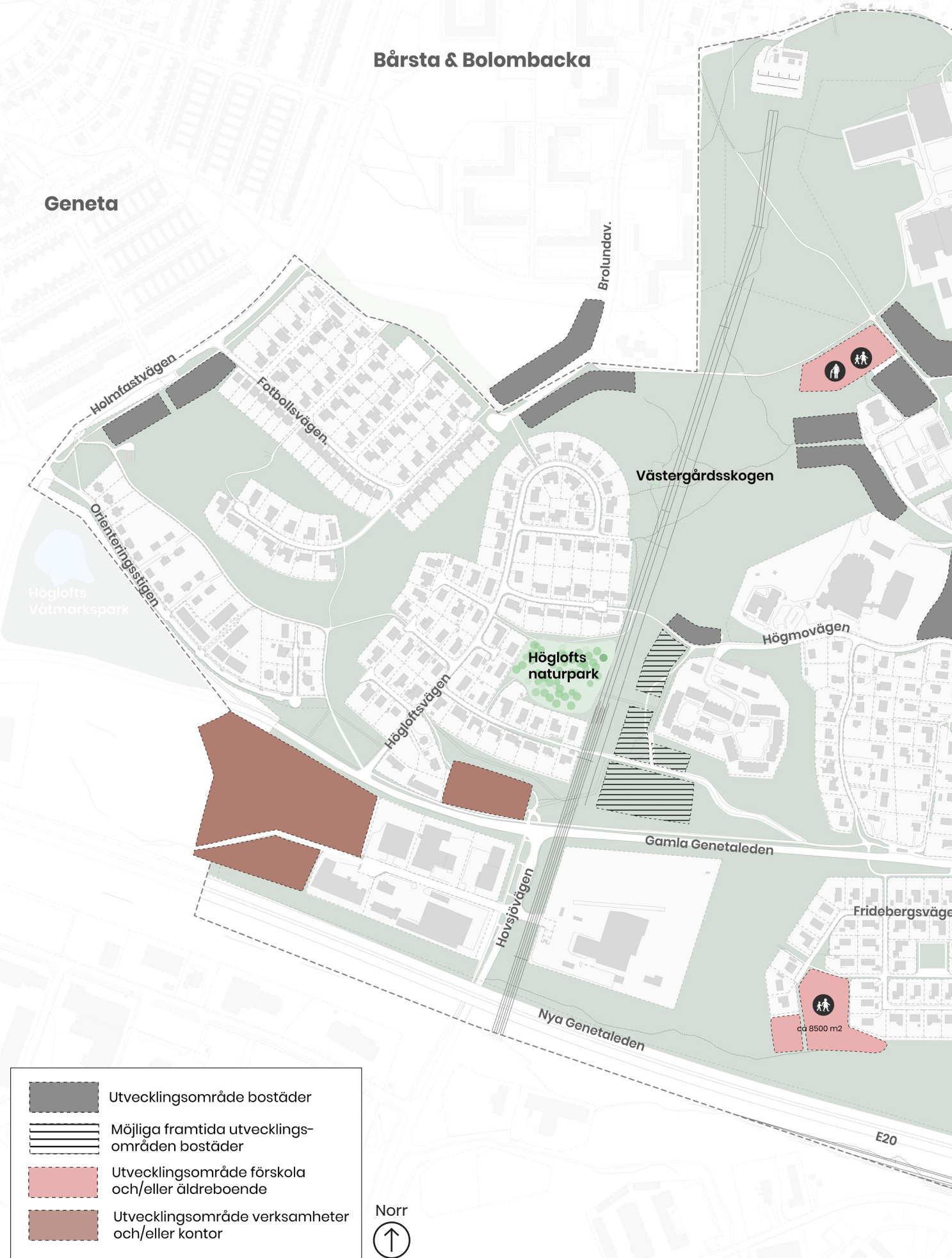
Lijjemovägen

E20

Hytavägen

Bårsta & Bolombacka

Geneta

- Utvecklingsområde bostäder
- Möjliga framtida utvecklingsområden bostäder
- Utvecklingsområde förskola och/eller äldreboende
- Utvecklingsområde verksamheter och/eller kontor

Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen redovisar förslag på ytor för tillkommande bebyggelse och säkerställer på så sätt att det ska finnas plats för bostäder, förskolor, kontor och verksamhetslokaler. De ytor som föreslås har granskats utifrån den redan bebyggda strukturen, omgivande miljö, medborgarnas synpunkter samt platsens potential och behov av utveckling. De utpekade ytorna fastställs i detaljplaneskedet där utredningar säkerställer dess lämplighet.

Blandade funktioner

I strukturplanen förekommer förslag på att blanda funktioner inom en fastighet, som exempelvis kombinerad förskola och äldreboende. Att kombinera förskola med andra former är ett nytt koncept för kommunen och måste därför prövas i vidare arbete tillsammans med utbildningskontoret för att bedöma lämpligheten av en sådan kombination. De utpekade kombinerade ytorna i strukturplanen är förslag på platser där detta skulle kunna ske om kommunen i framtiden bedömer det lämpligt.

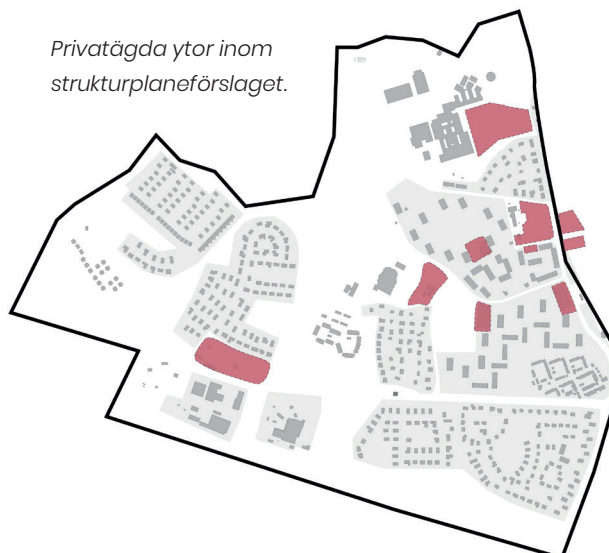
Bebyggelse på parkeringsytor

De parkeringsytor som pekas ut för bebyggelse ska vid exploatering alltid ersättas. Det vill säga antalet p-platser som används samt nya tillkommande. Detta sker helst i parkeringsgarage under mark eller gemensamma anläggningar för ett större område.

Privata ytor

Några av de utpekade utvecklingsytorna befinner sig inom privata fastigheter. För att kunna föreslå en enhetlig struktur har kommunen valt att gå in på dessa privatägda ytor. I slutändan är det upp till fastighetsägarna att avgöra förslaget lämplighet om denna skulle komma att utvecklas.

Privatägda ytor inom strukturplaneförslaget.

1. Högloft

Karta: 10: Föreslagna bebyggelseutveckling i Högloft. Byggnaderna placerade visar på hur det skulle kunna se ut. Vad för typ av bebyggelse som är lämplig avgörs i detaljplanskedet, liksom dess placering och våningsstal.

Den föreslagna bebyggelsen i Högloft syftar främst till att koppla vidare på den befintliga strukturen och förlänga området mot Västergårdsskogen. Tanken är att skapa en naturlig brygga mot kommande kvarteret Dagliljan som ligger i östra delen av Västergård. Genom bebyggelse som mynnar ut i mötesplatser längs med gång- och cykelstråket skapas rörelsestråk och siktlinjer som minskar det upplevda avståndet och därmed sammanfogar de två områdena.

A. På den föreslagna ytan norr om Korgbollsvägen bör bebyggelsen placeras på ett varsamt sätt som möjliggör förlängning av befintlig struktur och som anpassas till den kuperade terrängen. Områdets befintliga karaktär som präglas av småhusbebyggelse bör bevaras, men samtidigt är det viktigt att tillskapa en blandning. Stadsradhus eller radhus på 2-4 våningar skulle därför fördelaktigt kunna placeras här. Viktigt att tänka på att placera bebyggelse på så sätt att den gröna konnektiviteten inte klipps av. Naturvärdesinventering kommer behövas vid eventuell framtida exploatering. Läs mer under kapitlet för grön- och blåstruktur, s.56.

Angöring till den nya bebyggelsen bör ske genom en förlängning av Brolundavägen som slutar i en vändzon för att undvika skapa genomfartstrafik i villaområdet.

B. Bebyggelse längs med Holmfastvägen bör bestå av flerbostadshus för att rama in den breda vägen och introducera nya bostadsformer i området. Byggnaderna bör vara runt fyra våningar höga och placeras på ett bra sätt i förhållande till befintliga husen. Nya lamellhus möjliggör också en form av bullerskydd mot Holmfastvägen för befintlig bebyggelse. Kopplingar för gång och cykeltrafikanter mot Geneta och Vasa blir viktig för att tillgängliggöra handel och service för boende i Högloft.

C. En dagvattenpark föreslås längs med Orienteringsstigen för att avlasta den dagvattenproblematik som finns i området idag. I kommande detaljplanearbete blir hantering av dagvatten en viktig fråga. Läs mer om trafikfrågor och dagvattenparken under kapitel för stadsrumstruktur, s.46.

Referensbild på hur stadsradhus eller flerbostadshus skulle kunna se ut i Höглоft. Fasad i trä kan fungera som ett bra gestaltningsdrag mot Västergårdsskogen. Vilken utformning som i slutändan är lämplig bedöms i detaljplanskedet. Illustration från **Nacka, Mjögäcks och Väst-kuststugan, KVM Bostad**. Ritad av **Andersson Arfwedson Arkitekter**.

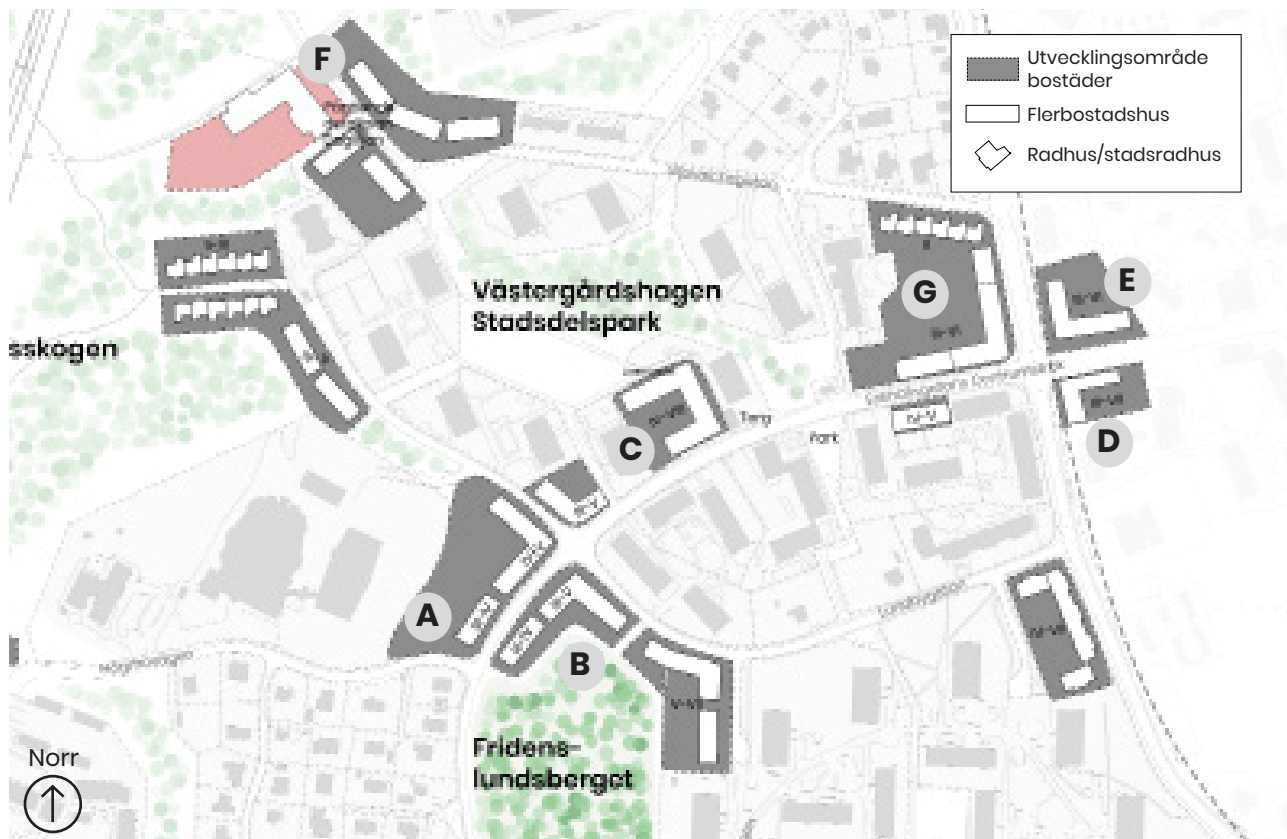

Referensbild på hur radhusen skulle kunna se ut i Höглоft. Varierande fasadmateriäl i tegel kopplar till befintliga villor i området medans fasader i trä kopplar till den närliggande skogen. Vilken utformning som i slutändan är lämplig beslutas i detaljplanskedet. Exempel från **Ikano Bostad**. Illustration av **Tengbom arkitektur**.

Referensbild på flerbostadshus som möter skog och natur. Byggnaderna anpassas till den kuperade terrängen. Exempel från **Lommarstranden, Norrtälje**. Illustration från **ETTELVA**.

2. Östra Västergård

Karta: 11: Föreslagen bebyggelseutveckling i Östra Västergård. Byggnaderna placerade visar på hur det skulle kunna se ut. Vad för typ av bebyggelse som är lämplig avgörs i detaljplaneskedet, liksom dess placering och våningstal.

Östra Västergård är ett område som till stor del består av privat mark och kommunalägda skolområden. Här finns en blandning av både flerbostadshus och småhusbebyggelse vilket är en kvalitet som fortsättningsvis bör bevaras. Längs Erikhällsgatan föreslås en tätare och högre bebyggelse med verksamheter och/eller kontor i gatuplan. Gatans befintliga verksamhetskaraktär bör förstärkas för att ett tydligt stadsdelscentrum och mötesplats skapas. På så sätt bildas en levande stadsgata som kopplar samman två stadsdelar. Läs mer om Erikshällsgatan omvandling under kapitlet för stadsrumstruktur, sida 51.

A. Fritidsgården som finns i området bör bevaras men rustas upp. Förslagsvis genom en omvandling av fastigheten för att tillåta högre byggnation som ger plats för kontor och/eller bostäder i övre plan med fritidsgården kvar i gatuplan, om fastighetsägaren bedömer det lämpligt. Detta skapar mer levande bottenvåningar och blandade funktioner som bidrar till den stadsmässiga karaktären.

B. Erikhällsgatan kompletteras ytterligare genom att lamellhus försiktigt placeras mot korsningen

Erikhällsgatan/Lundbygatan i utkanterna av Fridenslundabergets grönområde. Fastigheten där ICA finns byggs med bostäder på höjden med butiken kvar i gatuplan (**C**). Bensinstationen som finns vid korsningen Västergatan/Erikhällsgatan bör omlokaliseras för att få bort flödet av farligt gods i området. Här bör istället flerbostadshus placeras med lokaler i gatuplan (**D**). Matextra som finns mittemot bör omvandlas till flerbostadshus och även där med butiken kvar i gatuplan (**E**).

F. Kvarteret Dagliljan som det redan planeras för förlänger området nordväst in mot Västergårdsskogen och Peabs byggprojekt vid korsningen Erikhällsgatan/Västergatan blir ett första steg till gatans mer stadsmässiga karaktär (**G**).

Parkeringsytor och andra luckor tas i anspråk för bebyggelse i syfte att täta till strukturen och rama in tydligare miljöer. De parkeringar som försvinner är viktiga att ersätta i detaljplaneskedet, med fördel under bostadshusen för att göra plats för mer stadsmässig struktur eller i ett gemensamt parkeringshus. Läs mer om parkering under kapitlet för stadsrumstruktur sida 48.

Referensbild på hur nya flerbostadshus kan se ut längs med Erikhällsgatan. Lokaler/verksamheter i bottenplan förstärker och förlänger gatans centrumkaraktär och bidrar till en mer levande stadsrumstruktur. Vilken utformning som i slutändan är lämplig bestäms i detaljplaneskedet.

Referensbild på hur nya flerbostadshus kan se ut längs med Erikhällsgatan. Viktigt med möjlighet till lokaler i bottenplan för att förstärka centrumkaraktären. Balkonger som vetter ut mot gatan bidrar till dess mer levande karaktär och skapar trygghet. Vilken utformning som i slutändan är lämplig bestäms i detaljplaneskedet.

Referensbild på hur nya flerbostadshus med lokaler i bottenplan på ett bra sätt ramar in mötesplatser, så som en torgyta med ett genomgående lågfartsområde där gång- och cykeltrafiken har företräde.

Referensbilderna är från **Brädgården 1, Nyköping**. Ritad av **Larsson Arkitekter/Urban Minds/Urbio** Bild: **Pavel Vavilov studio**.

Karta: 12: Föreslagen bebyggelseutveckling i norra delen av delområdet "Östra Västergård". Byggnaderna placerade visar på hur det skulle kunna se ut. Vad för typ av bebyggelse som är lämplig avgörs i detaljplaneskedet, likaså dess placering och våningstal.

A. Utbildningscentrumet som finns i norra delen är en plats som behöver omvandlas för att bli mer levande kvällstid efter att verksamheterna stängt för dagen. Här vore det fördelaktigt med blandning av funktioner, exempelvis kombinerad förskola och äldreboende. Delar av byggnaden kan placeras på den befintliga parkeringsytan som finns inom fastigheten. Markparkeringarna som tas i anspråk bör ersättas, förslagsvis med ett mindre parkeringshus. Utefter Västergatan tillkommer bebyggelse som tätar till gatans karaktär och skapar ett mer levande stråk. I anslutning till denna yta finns plats för flerbostadshus i tre till fyra våningar som ramar in den anslutande vägen in mot utbildningscentrumet **(B)**.

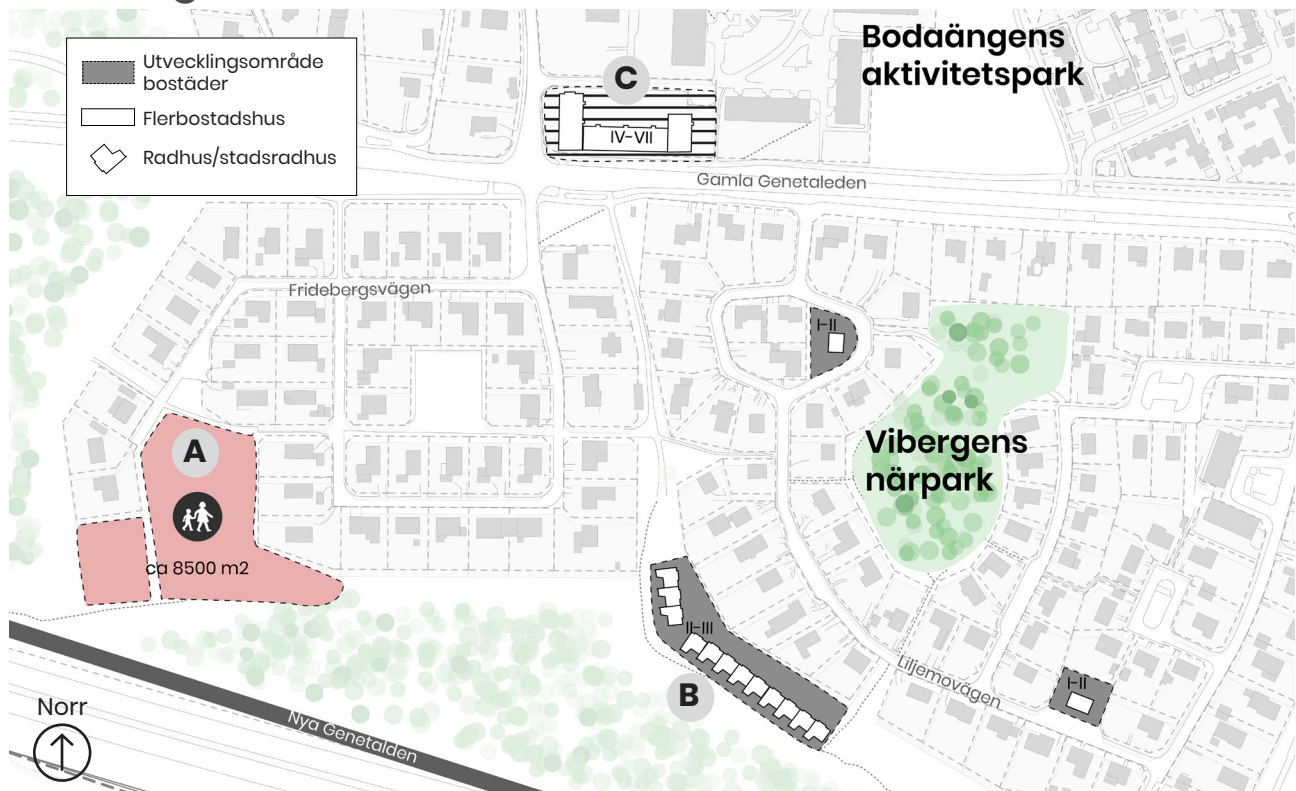
Om exploatering sker här kommer en naturvärdesinventering att behöva göras. Det finns värdefulla äldre tallar mot Västergatan som skulle kunna bevaras genom en försiktig placering av bebyggelsen. Läs mer om naturvärden under kapitlet för grön- och blåstruktur sida 56.

C. I norr mot Blombäckagatan och Västergatan finns idag en parkeringsplats som fördelaktigt skulle kunna omvandlas till ett kvarter med flerbostadshus i cirka tre till fem våningar. Viktigt att tänka på de höga naturvärden som angränsar söder om denna yta och därför begränsa bebyggelsen på parkeringsytan i så stor utsträckning som möjligt. Parkering bör ske under mark och de platser som idag används bör ersättas. Viktigt att tänka på att ha ett utrymme på ca 50m från närliggande vattentorn för att möjliggöra för framtida utbyggnation.

Unga möter gamla på gården. Illustration från Västerport. Ritad av Radar, Monsén arkitekter, NHC och Etikhus.

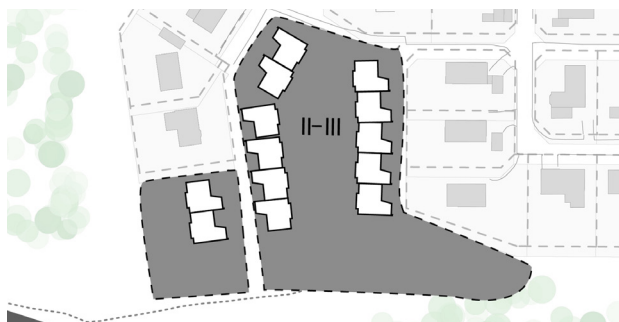
3. Viberg

Karta: 13: Föreslagen bebyggelseutveckling i Viberg. Byggnaderna placerade visar på hur det skulle kunna se ut. Vad för typ av bebyggelse som är lämplig avgörs i detaljplaneskedet, liksom dess placering och våningstal.

Viberg är ett område som tydligt präglas av villabebyggelse. Här finns möjlighet att komplettera små luckor av mark som kommunen äger och driftar. Lämpligast är att förhålla sig till områdets låga bebyggelse men addera nya former för att skapa en större blandning, så som parhus.

A. I västra delen av Viberg, där Fridbergsvägen slutar i en vändplats, finns idag en större plan yta som lämpar sig för stadsradhus. Om behov finns skulle denna yta också fungera för förskola. Det finns dock en viss bullerrisk samt krav på riskavstånd från motorvägen. Risk- och bullerutredning behövs för att fastställa ytans lämplighet.

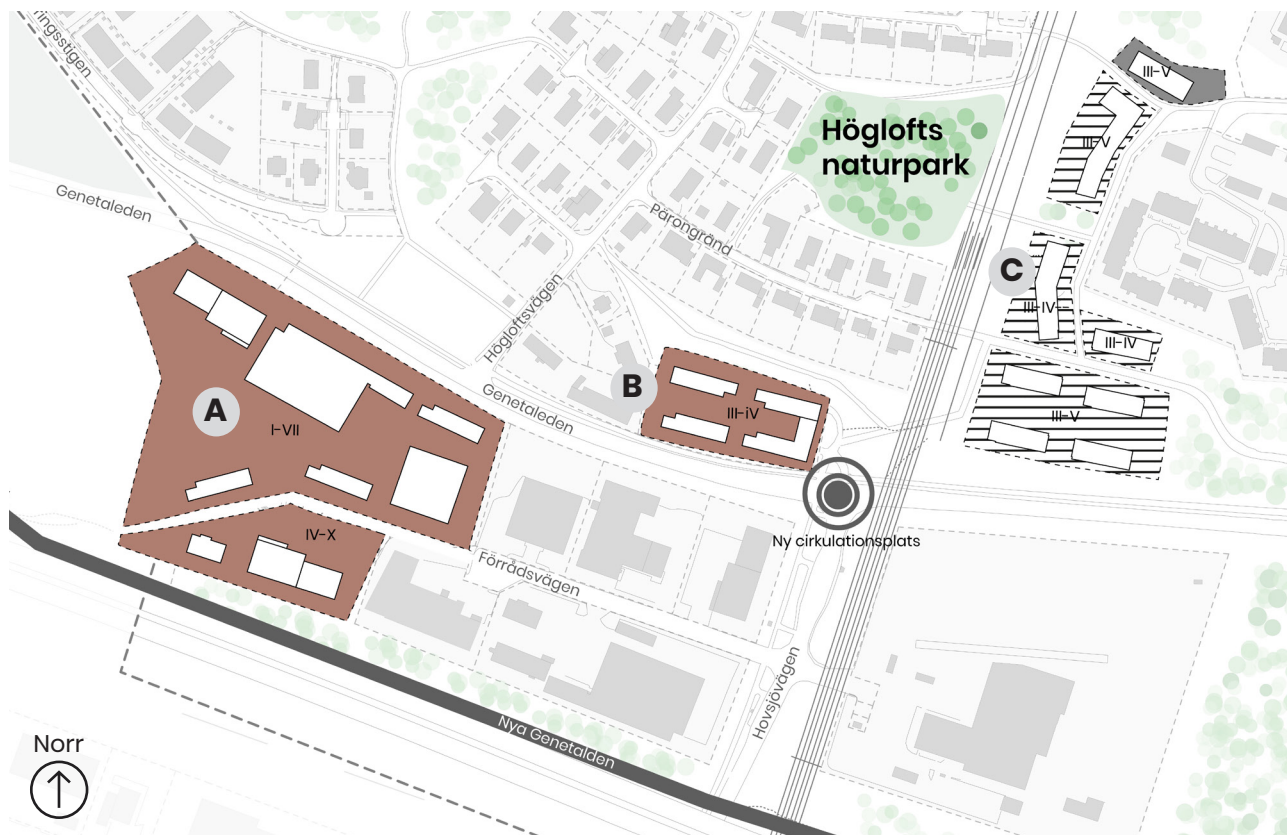

Om bullerkraven och riskavståndet kan tillgodoses kan ytan även lämpa sig för stadsradhus.

B. Bakom villabebyggelsen längs med Liljemovägen finns möjlighet att förlänga bebyggelsen söderut med radhus eller stadsradhus. Viktigt att tänka på avståndet mot motorvägen och den kommande av- och påfarten mot E20. Söder om ytan finns eventuella höga natur- och rekreationsvärden varför en naturvärdesinventering kommer vara aktuell vid exploatering. Kan vara utmanande att bebygga på grund av delvis sankmark. Resterande grönområde söderut mot motorvägen bedöms inneha höga naturvärden.

C. Norr om Genetaleden finns en utpekad yta markerad randig. Denna yta är idag en parkeringsplats och skulle kunna omvandlas till ett kvarter med flerbostadshus. Detta är dock endast lämpligt om Genetaleden dras om i framtiden då den buller som dagens trafik genererar är för hög. Alternativt kan ytan fungera som en plats för ett större gemensamt parkeringshus som täcker parkeringsbehovet för ett större område. Läs mer under stadsrumsstruktur, sida 48.

4. Verksamhetsområdet & delar av Västergårdsskogen

Karta 14: Föreslagen bebyggelseutveckling i verksamhetsområdet samt Västergårdsskogen. Byggnaderna placerade visar på hur det skulle kunna se ut. Vad för typ av bebyggelse som är lämplig avgörs i detaljplaneskedet, liksom dess placering och våningstal.

A. Verksamhetsområdet

Det verksamhetsområde som idag finns i sydvästra delen av stadsdelen förlängs något västerut för att ge plats åt ny verksamhetsmark. Ett nytt inslag skulle kunna vara kontor. Det finns fornlämningar inom det angränsande grönområdet vilket måste beaktas vid eventuell exploatering. Ifall de bevaras bör man även utreda huruvida de kan tillgängliggöras för allmänheten.

B. För att överbygga de barriäreffekter Genetaleden skapar kan verksamhetsområdet även förlängas norrut över leden. Här skulle kontor med fördel kunna placeras för att skapa en blandning av funktioner i denna del av Västergård och därmed suddas ut det tydliga verksamhetsklustret för en mer dynamisk bebyggelsestruktur. Genom att komplettera Genetaleden med bebyggelse på bägge sidor ökar även trygghetskänslan för gång- och cykeltrafikanter som rör sig i det befintliga skogsområdet och Genetaleden får en mindre dominerande bilkaraktär. Om Genetaleden dras om i framtiden kommer denna del av Västergård kunna bli mer stadsmässig.

C. Västergårdsskogen

Delar av de bebyggelseytor som föreslås för bostäder längs med Genetaleden och vidare norrut är tänkta att förlängas och koppla samman Östra delen av Västergård med både södra och västra. Då platsen är aningen bullerstört och angränsas av el-ledningar är dessa ytor inte lämpliga för bostäder innan Genetaleden dras om och el-ledningarna grävs ner. Först när detta är gjort kan området kompletteras med nya bostäder. Om el-ledningen grävs ner bör naturstråket fortsatt bevaras för att den ekologiska konnektiviteten inte klipps av.

Bebyggelsen placeras i terräng då det är något av en höjdskillnad ner mot Genetaleden men bör placeras så den ramar in gatan mot Genetaleden. Punkthus skulle kunna vara ett alternativ på denna plats om de kan placeras på så sätt att mer natur sparas.

Flygfoto taget från väst över Högloft, delar av Västergårdsskogen, östra Västergård och Vibergen.

Stadsrumstruktur

Detta kapitel redovisar förslag på nya mötesplatser så som torg, parker, lekplatser men också nya typer av gaturum så som stadsgator, lokalgator och viktiga kopplingar. På så sätt säkerställs plats för vistelse och upplevelser i det utrymme som finns mellan den fysiska bebyggelsen.

Trafik, gång- och cykelstråk

Genetaleden

Vägen omgestaltas så att den i dagsläget bil-dominerade gatan blir mer inbjudande för oskyddade trafikanter. Genetaleden är på många platser bred vilket ger möjlighet att komplettera gaturummet med träd i vägbanans mitt och/eller vid sidan av gatan för att rama in gång- och cykelstråk och på så sätt få till en mer gestaltad gatumiljö. I framtiden skulle Genetaleden kunna dras om för att istället gå parallellt med E20. Då skulle den nuvarande vägen kunna gestaltas annorlunda för att få bort den barriäreffekt den skapar idag. I kommunens utbyggnadsstrategi är Genetaleden utpekad som ett viktigt strategiskt stråk och bör på sikt därför omvandlas för att möjliggöra detta.

Brolundavägen

Om bebyggelse tillkommer längs med grönområdet i norra delen av Högloft bör Brolundavägen förlängas för att fungera som anslutning till de nya bostäderna. Den bör dock inte kopplas ihop med Fotbollsvägen eller Korgbollsvägen för att undvika genomfartstrafik i området. Viktigt att gång- och cykelkopplingen mot Västergårdsskogen behålls och att den gröna anslutningen mot denna blir tydlig.

Fridenslundsvägen

Gatan är inte tillräckligt bred i dagsläget vilket innebär att om bebyggelse tillkommer längst Fridenslundsvägen måste utrymme säkras för att en cykelväg ska kunna förlängas här.

Gång- och cykelstråk

De gång- och cykelstråk som pekas ut är främst huvudcykelstråk som syftar till att cyklister ska kunna ta sig fram snabbt, enkelt och smidigt. De ska vara utformade på så sätt att de har prioritet över biltrafiken. Sekundära stråk pekas också ut då de är viktiga för cyklister som rör sig inom och mellan olika stadsdelar. För att cykling och gång ska utgöra attraktiva alternativ till motoriserade resor så är det viktigt att gc-vägarna, framförallt

huvudstråken och deras omgivningar, gestaltas med omsorg. Gestaltningen ska bidra till att resan upplevs positiv, genom exempelvis planteringar, träd, regnbäddar, belysning och platsbildningar längs stråken. Detta anges i kommunens cykelplan 2019.

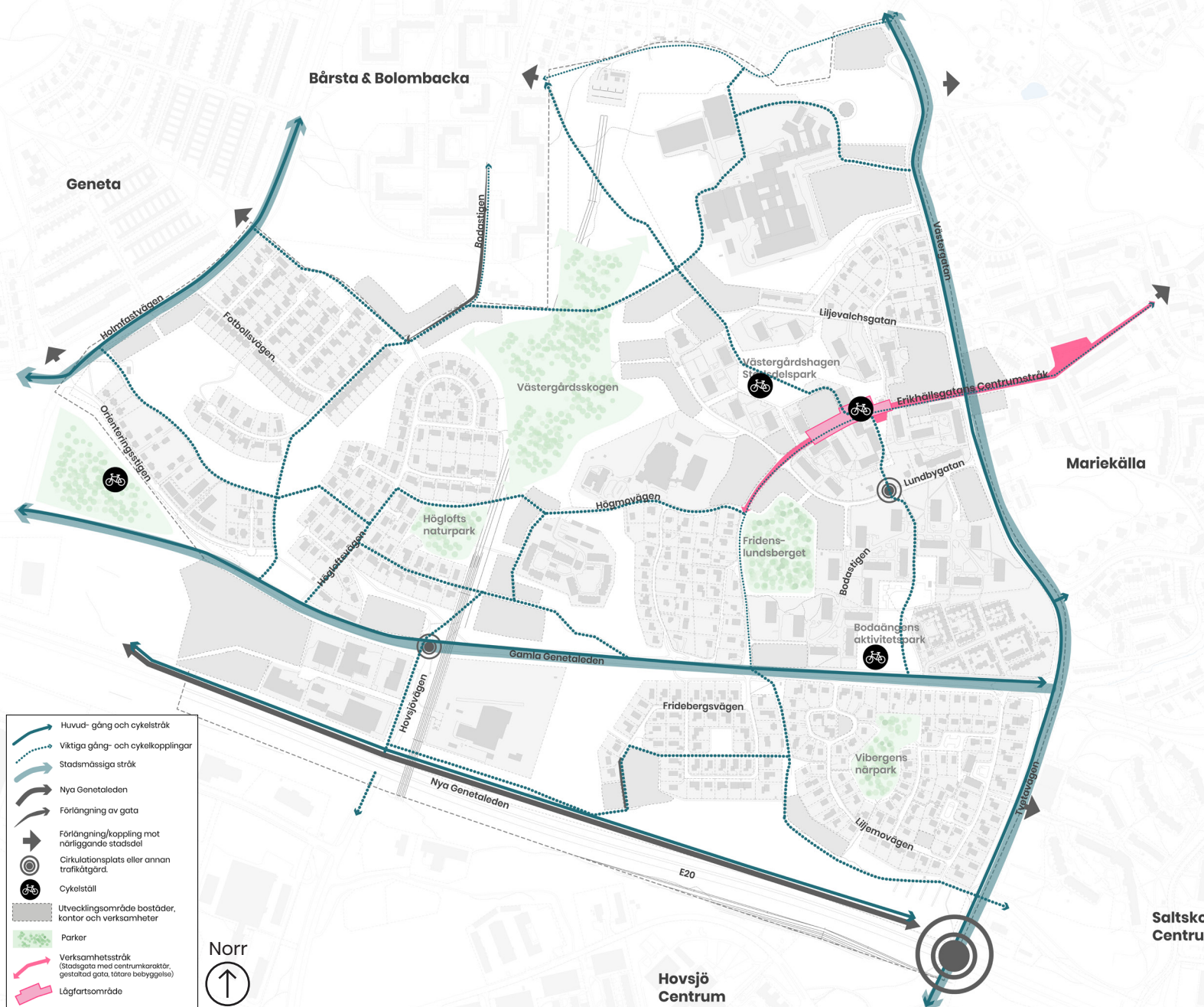
Cykelparkeringar bör uppföras på torgytan dit människor kommer ha ärenden samt vid den nya föreslagna aktivitetsparken vid Bodaängen, speciellt för barncyklar och några större cyklar. I den nya stadsdelsparken finns också behov av cykelparkering. Här skulle man kunna anlägga enklare pollare som smälter in bra med naturen.

Referensbild på hur ett huvud gång- och cykelstråk kan utformas. Exempel från Linköping. Foto: Maria Wikenståhl, Södertälje kommun.

Stadsmässiga gator

Erikhällsgatan, Genetaleden, Västergatan och Holmfastvägen föreslås utvecklas till stadsmässiga

Karta 15: Förslagskarta över trafikstrukturen i framtida Västergård.

gator med utrymme för gång- och cykeltrafikanter och med gröna karaktärer. För att få in en mer stadsmässig karaktär krävs en annan struktur på bebyggelsen närmast vägen, gärna med lokaler för verksamheter i bottenplan.

Gångfartsområde

Erikshällsgatan som föreslås omvandlas till en gata med centrumkaraktär är i behov av ett gångfartsområde längs med sträckan utanför ICA där torgytan kommer att breddas. Det är viktigt att oskyddade trafikanter har företräde här för att flödet av människor inte ska begränsas vid torget. Gångfartsområdet bör gestaltas på så sätt att torgytan förlängs mot fickparken på andra sidan Erikshällsgatan och markeras för att tydliggöra vad som är körbana och vad som är torg. Markeringen kan exempelvis bestå av trädplantering, olika vägbeläggningar och till och med utformning för dagvattenhantering.

Tunnel Lundbygatan

Den tunnel som idag går under Lundbygatan är av medborgare utpekad som en av de mest otrygga platserna i Västergård. I framtiden bör den därför omgestaltas så att den upplevs tryggare. På kort sikt rustas tunneln upp genom effektskapande belysning och utsmyckning av väggarna. På längre sikt byggs vägen om för att bredda tunneln alternativt skapa en korsning i plan som innebär bättre överblick och framkomlighet. Tunneln hänger även samman med det parkstråk som föreslås (se sida 52).

Ny cirkulationsplats

Ny cirkulationsplats kommer tillkomma korsningen Hovsjövägen/Genetaleden för att öka trafiksäkerheten för den trafik som rör sig mot verksamhetsområdet. Denna cirkulationsplats ger möjlighet att i framtiden eventuellt ansluta till den nya bebyggelsen som föreslås norr om Genetaleden.

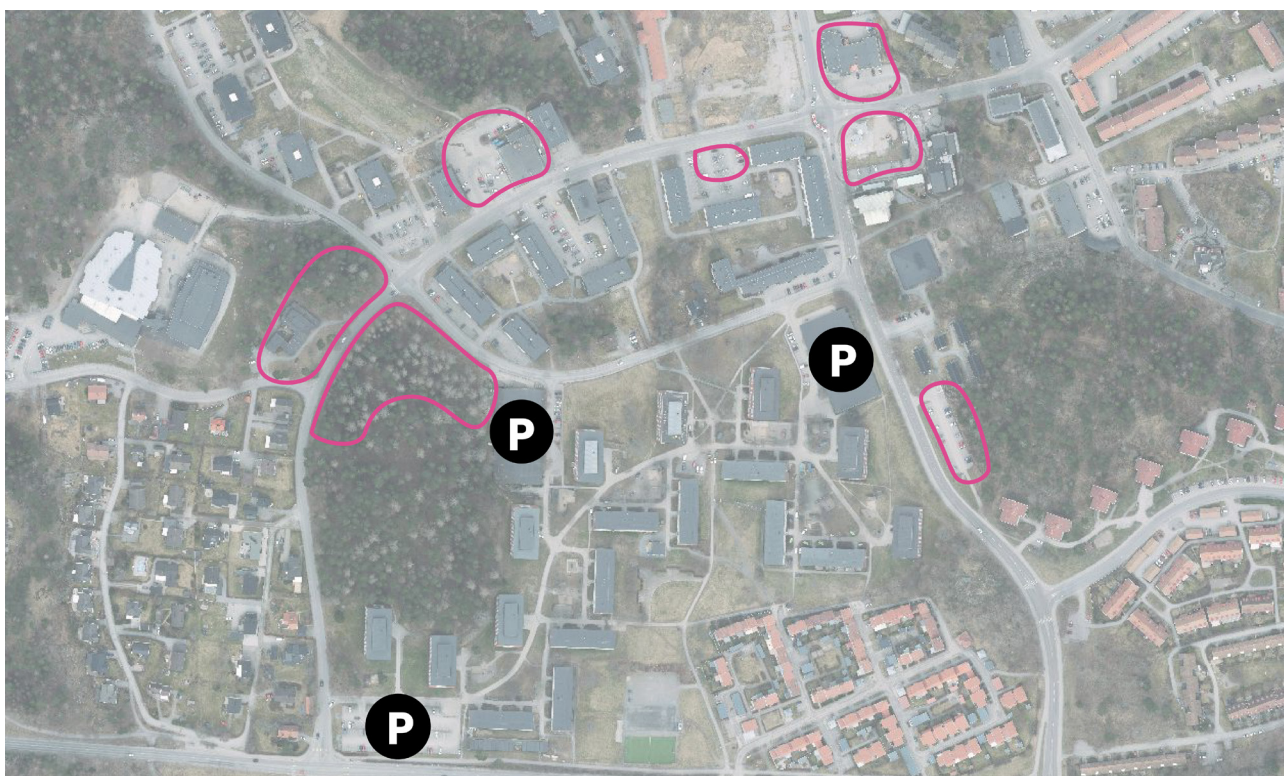
Parkering

Det finns två större befintliga parkeringshus inom östra Västergård från 60-talet. Idag försörjer parkeringshusen flera fastigheter i området. Framtida utveckling av parkeringsytorna är helt upp till fastighetsägaren. Här visar kommunen enbart på möjligheter och värden för staden med att utveckla befintliga parkeringshus och mark-parkeringar. Målet att bygga allt fler bostäder och en tätare stad bygger på att stadens samtliga ytor används effektivt, som exempelvis på höjden.

Möjligheten för framtida exploatering i Västergård ser positiv ut, men parkeringsbehovet kan bli en bromskloss för bostadsbyggandet. Genom att utnyttja och bygga ut befintliga parkeringshus- och ytor kan fler bostäder byggas i centrala lägen. Boendeparkering anses kunna finnas på ett avstånd upp till ca 600-800 meter från bostaden, vilket skapar ett stort uppsamlingsområde för parkeringshusen vid en eventuell utbyggnation. Då denna strukturplan föreslår bebyggelse på

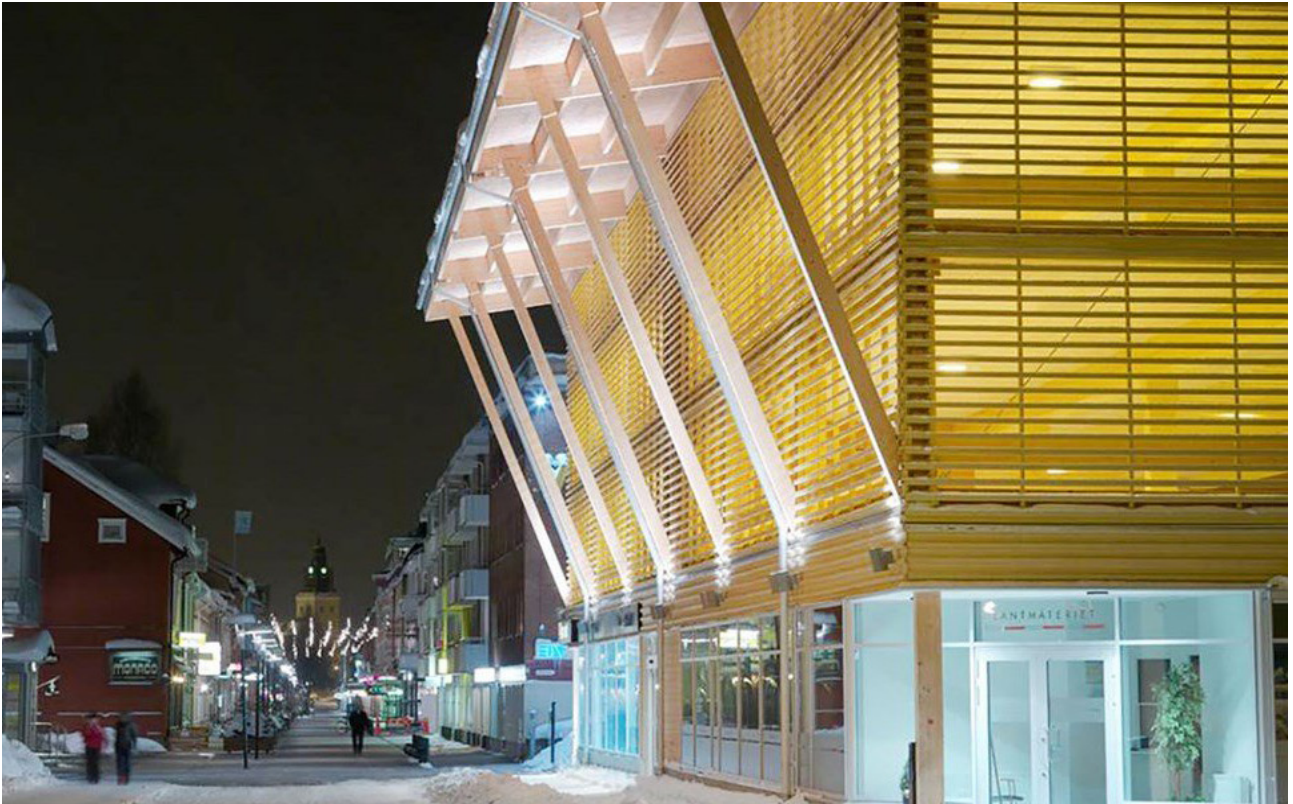
parkeringsytor i syfte att uppnå stadsmässighet och tätare samt upplevd tryggare gatustruktur behöver parkeringsbehovet lösas. Som rekommenderat tidigare vore det fördelaktigt om parkering kunde placeras under de nya flerbostadshusen som tillkommer. I östra Västergård, där den största förtätningen finns, kan detta bli svårt rent ekonomiskt och platsmässigt att genomföra. Därför föreslås att ett större parkeringshus uppförs eller befintligt parkeringshus byggs om till ett större gemensamt för att täcka det behov som uppstår inom östra Västergård. Karta 17 visar på tre ytor där ett större parkeringshus skulle kunna vara lämpligt samt de förslagsytor på bebyggelse som ligger inom rimligt avstånd från dessa.

Det är viktigt att det framtida parkeringshuset arkitektoniskt utformas på ett bra sätt för att bidra till en attraktivare och tryggare gatumiljö. Exempel på detta kan vara upplyst och genomtränglig fasad samt grönska. Se nästa sida för referensbilder.

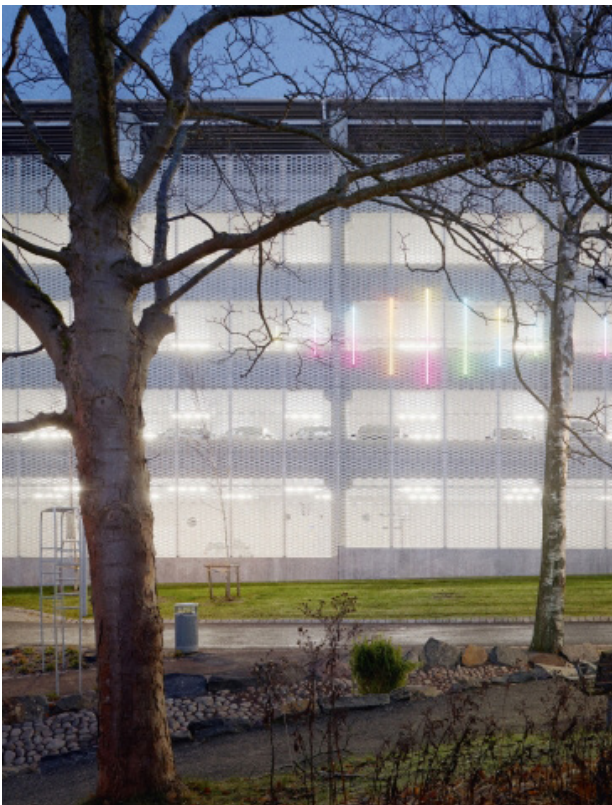

Karta 16: Karta över lämpliga platser för nybyggnation/ombyggnation för större parkeringshus. Rosa ytor representerar förslagsytor på bebyggelse som ligger inom rimligt avstånd från dessa.

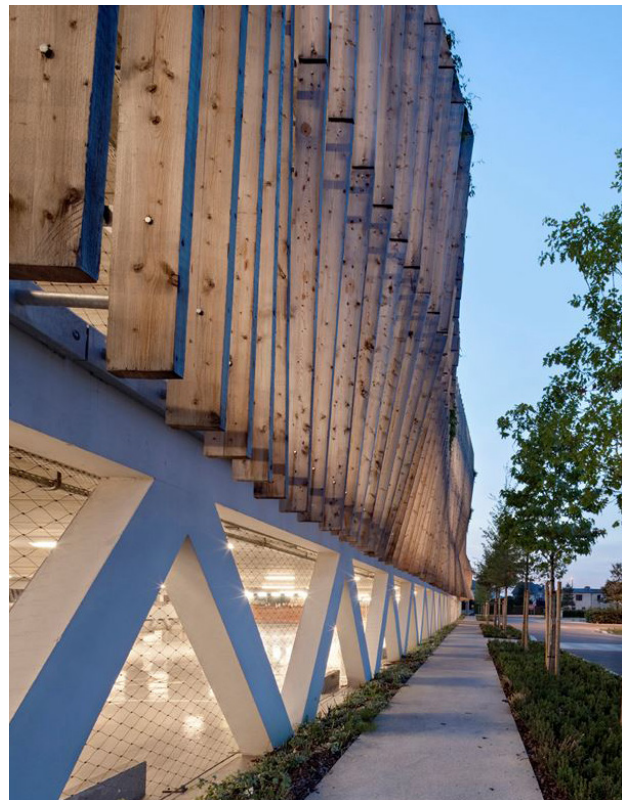

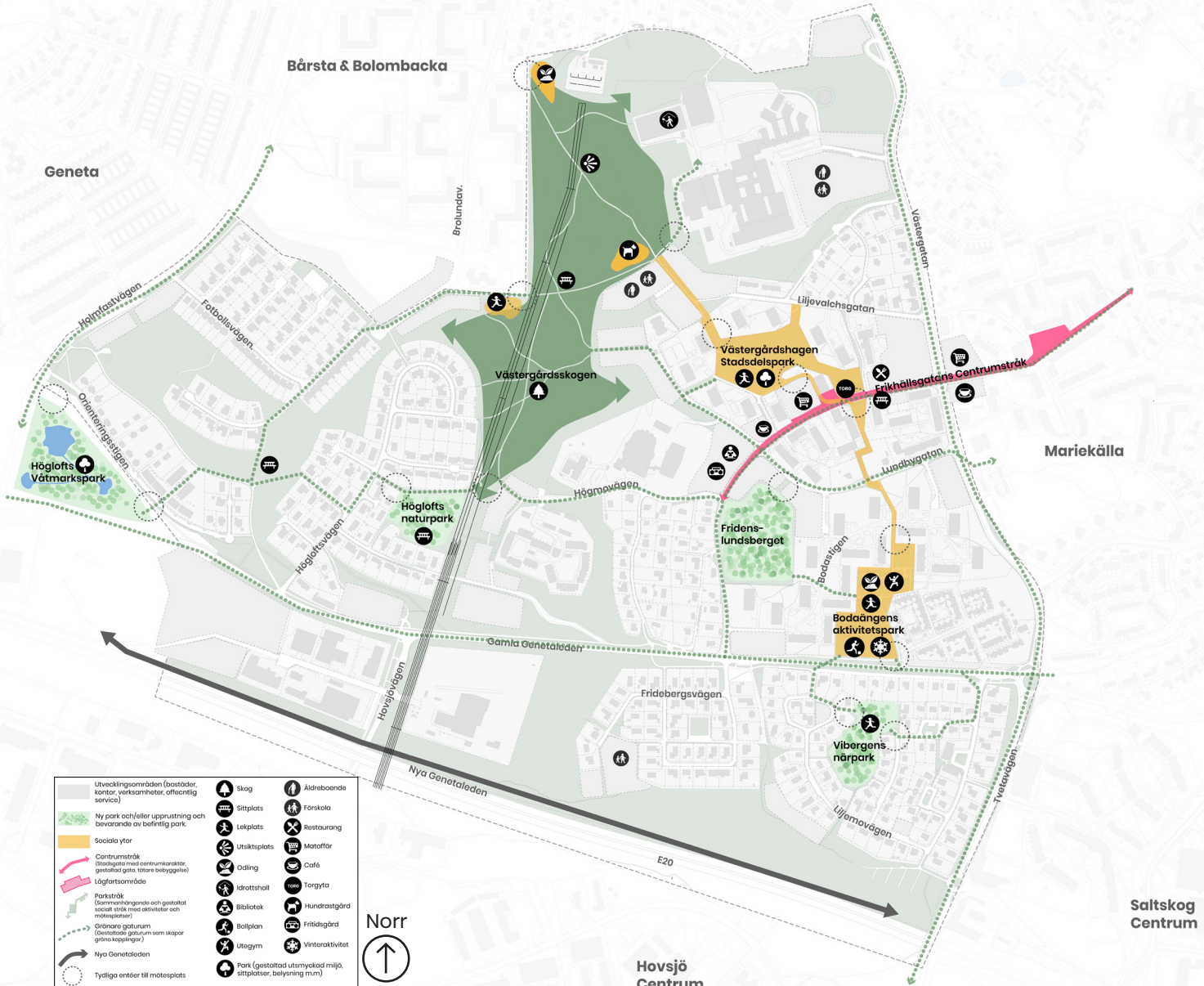
Exempel på upplyst fasad i trämaterial med insyn in i garaget. Här finns även verksamheter i gatuplan som bidrar till stadsmässighet och ökad upplevd trygghet. Referensbild från **Ekorren, Skellefteå, AIX arkitekter**. Foto: **Patrick Dagerman**

Exempel på upplyst genomträngligt fasad. Referensbild från **Östra Sjukhuset, Göteborg**.

Exempel på utformning längs med gatan för att skapa fasadliv. Referensbild från **Frankrike, Jacques Ferrier Architects**. Foto: **Luc Boegly**

Karta 17: Karta över föreslagna framtida mötesplatser och stadsrumsstruktur.

Mötesplatser

Våtmarkspark

För att hantera det dagvatten som hamnar kring Orienteringsstigens lerfyllda lågpunkt i Högloft föreslås en Våtmarkspark. Den är tänkt att fungera både som en mer teknisk dagvattenhanteringsanläggning och som en park för allmänheten. Här finns möjlighet att vara nära vatten och natur och för människor att ta del av dess ekosystemtjänster. Anläggningen av denna våtmarkspark är en förutsättning för att ny bebyggelse ska kunna tillkomma i Högloft samtidigt som det är en lösning på den dagvattenproblematik som finns i dagsläget.

Höglofts naturpark

Ett litet skogsområde mitt bland villabebyggelsen i Högloft används flitigt för närrekreation. Samtidigt går viktiga gångstråk här, vilket gör det till en plats där många rör sig. Strukturplanen föreslår att grönområdet omvandlas till en naturpark vilket innebär att den behåller sig naturliga skogskaraktär, men

Exempel på dagvattendamm i anslutning till flerbostads-hus i en parkliknande innergård. Exempel från **Eco City Augustenborg, Malmö**. Bild av **Sanna Dolck**

genom röjning av sly, anläggning av bänkar och viss belysning mot stigarna kan bli en trevlig naturpark.

Centrumstråk – Erikshällsgatan

Omvandlingen av Erikshällsgatan innebär att Västergård får ett nytt centrumstråk med inslag av verksamheter, kontor, bostäder, lokaler och diverse mötesplatser. Stråket skapar dessutom en länk mot Mariekälla och kopplar samman dessa två närliggande stadsdelar. Bebyggelse längs stråket bör vara tät och inneha en blandning av bostäder och kontor i övre plan med verksamheter eller lokaler i gatuplan. Det befintliga torget förstärks och förlängs mot fickparken på andra sidan vägen genom ett enhetligt gestaltat lågfartsområde.

Entréerna bör vara vända ut mot gatan och portarna samt fönster i gatuplan hade med fördel kunnat vara stora och öppna för att skapa ett mer levande gaturum. Balkongerna bör vara genomgående för att tillåta fasadliv mot Erikshällsgatan men också ge möjlighet för de boende att ha balkong vända mot en tystare del, så som naturområde eller innergård.

Gång- och cykelstråket bör vara tydligt gestaltad och grönska integrerats längs med stråket. Förutom att grönska bidrar till en trevligare gestaltad miljö hjälper den också till med pollinering och dagvattenhantering.

Verksamheter i bottenplan med cykelstråk i gaturummet. Sittplatser, cykelparkeringar och balkonger mot gatan skapar levande gaturum och fasader. Exempel från **Stora Sköndal, Stockholm**. Illustration framtagen av **Kjellander Sjöberg**.

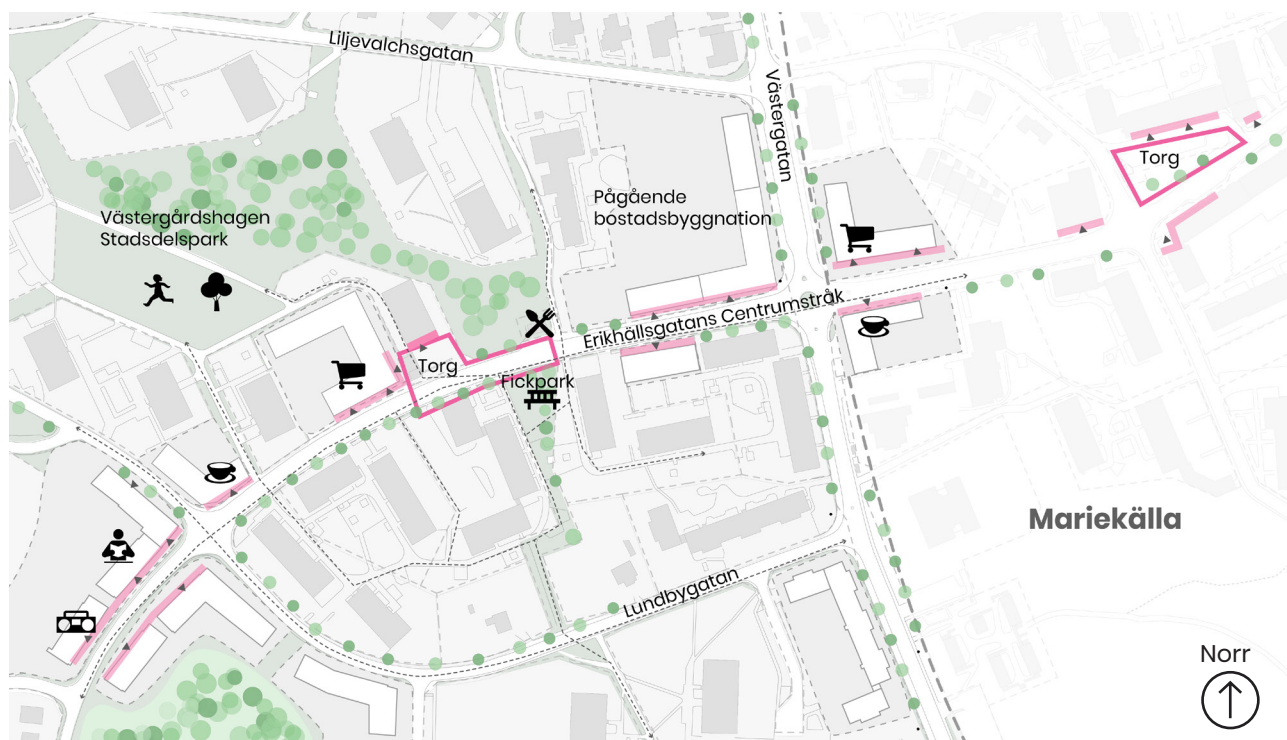

Illustration på Erikshällsgatans centrumstråk. **Torg**. Verksamheter mot gata. Träd. Entrées mot gata. Viktiga gångstråk.

Västergårds parkstråk

Strukturplanen föreslår att Bodaängen samt Västergårdshagen förtydligas som mötesplatser i ett gemensamt parkstråk. Framkomlighet och orientering längs stråket ses över och entréer förtydligas. Tillgänglighet och trygghet förbättras genom en medveten placering och utformning av belysning och sittplatser. Olika typer av mötesplatser anläggs för att öka aktiviteten och folklivet. Vegetationen förädlas för att förstärka befintliga kvaliteter och kompletteras för mer variation och upplevelser året om. Stråket ska fungera för alla som passerar men också locka till att stanna upp i och besöka för att spela boll, träna, sola, promenera, odla eller bara för en stunds vila.

1. Västergårdsskogen

Västergårdsskogen utvecklas till ett rekreationsområde för naturupplevelser, pedagogik, lek och motion. Skogens sydvästra delar är förhållandevis tysta tack vare terrängen och ostördheten är en kvalitet som värnas och tas tillvara i takt med att stadsdelen utvecklas. Gångvägar och stigar förbättras och kompletteras med naturinformation och platsbildningar för t.ex. utomhuslektioner, träning eller picknick. Sittplatser och effektskapande belysning ordnas på strategiska platser för att öka tryggheten och tillgängligheten. Befintliga kvaliteter som utsiktsplatser och naturvärden förstärks genom en medveten utveckling av vegetationen, t.ex. genom slyröjning och andra åtgärder.

2. Naturlekplats

Vid Västergårdsskogens entré från Högloft skapas en naturlekplats och mötesplats som uppmuntrar till utforskande av skogen intill. Här finns en samlingsplats med grillplats, hinderbanor och lösa naturmaterial för till exempel kojbyggen. Öppna gräsytor bevaras för ytkrävande lek. I anslutning till denna yta finns höga naturvärden som bör tas med i beaktning vid utformning av lekplatsen. Lekplatsen ersätter den tidigare vid Fotbollsvägen.

3. Västergårdshagen - stadsdelspark

Västergårdshagens centrala placering tas tillvara genom att parken utvecklas till stadsdelspark. Kopplingen till torget och verksamheterna längs Erikshällsgatan tydliggörs för att få fler att upptäcka parken. Den stora öppna gräsytan skapar överblick och inbjuder till spontana aktiviteter. I norr kompletteras parken med en större lekplats. I

skogsslätten glesas vegetationen ut och stråk och sittplatser skapas där man har utsikt över parken.

4. Pocket park - Erikshällsgatan

Vid Erikshällsgatan förtydligas gångstråket genom en upphöjd gångpassage som flyter ihop med torget. Söder om vägen anläggs en pocket park med sittplatser och planteringar med växter som skapar kvaliteter året om.

Exempel på en gestaltad fickpark med utsmyckad grönska och sittplatser. Referensbild från **Ponderosa commons, University of British Columbia, Vancouver BC, HAPA landscape architecture and urban design.**

5. Lundbygatan

Vid korsningen med Lundbygatan förbättras tillgängligheten och tryggheten. På kort sikt rustas tunneln upp genom effektskapande belysning och utsmyckning av väggarna. På längre sikt byggs vägen om för att bredda tunneln alternativt skapa en korsning i plan som innebär bättre överblick och framkomlighet.

6. Bodaängen - aktivitetspark

Bodaängens södra del utvecklas som aktivitetsyta med fokus på unga. Befintliga bollplaner och isbana bevaras och kompletteras med utegym, hängytor och andra mindre aktiviteter. I den norra delen iordningställs en gemensamhetsodling som bidrar med både aktivitet och variation. Den centralt placerade närlekplatsen ersätter den tidigare lekplatsen i Olofs Hage. De befintliga sittgrupperna i den nordvästra delen förbättras genom bland annat blommande växter och mer varierade planteringar.

7. Viberget

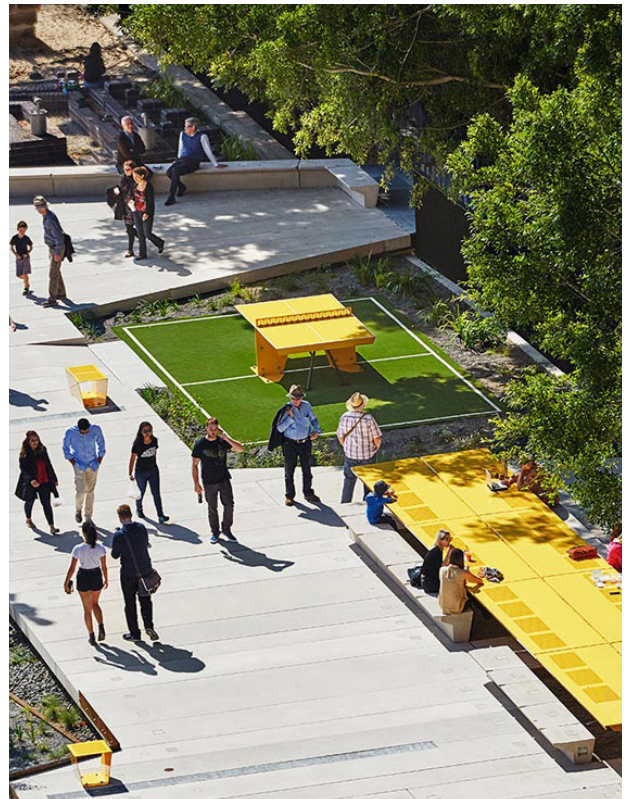
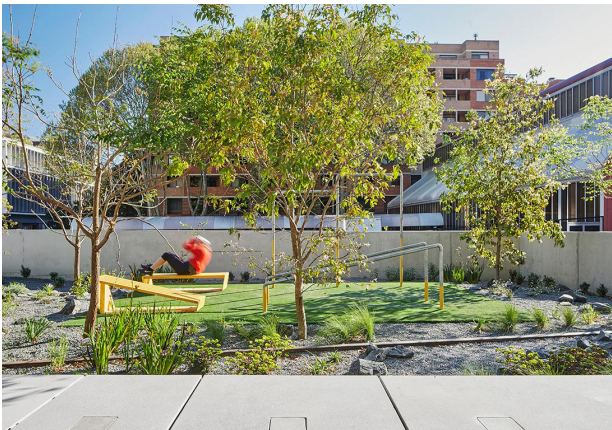
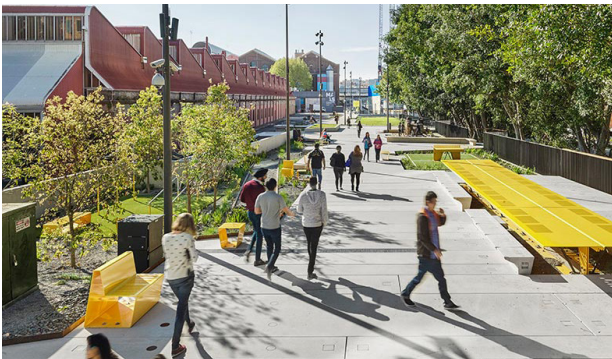
Viberget närlekplats uppe på berget bevaras och kompletteras med tillgängliga sittplatser och lek i den norra delen. Hasseldungen intill bidrar med naturupplevelser och upptäckarglädje i miniformat. Tillgängligheten till parken förbättras genom upp- rustning och skyltning av entréer.

Västergårds parkstråk

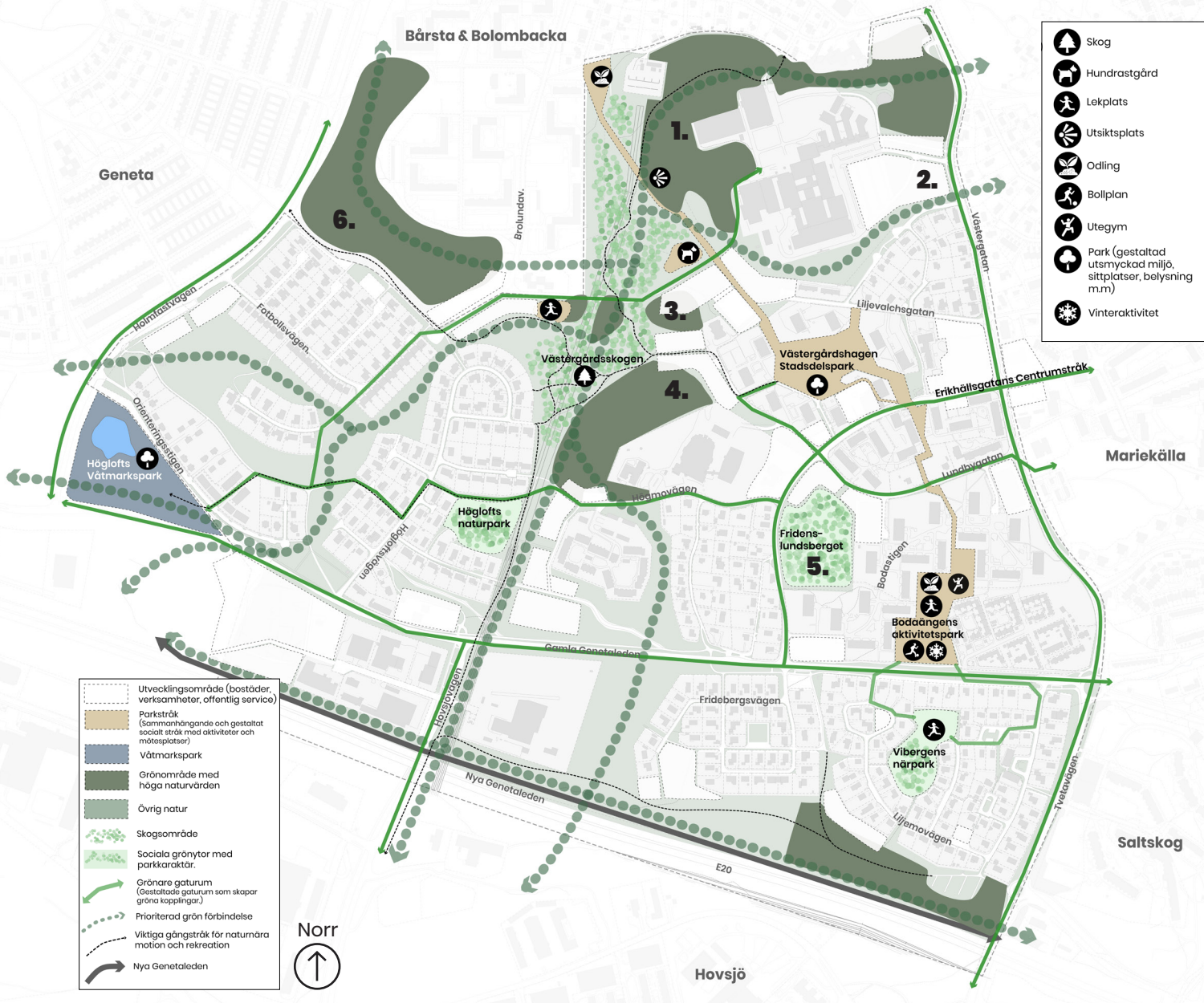
Exempel på hur ett parkstråk kan se ut. Gestaltad promenadväg med grönska och integrerade ekosystemtjänster möter sittplatser och lekplatser. Referens från **Valsta parkstråk, Sigtuna kommun**. Gestaltad av **Karavan landskapsarkitekter**. Bild av **Alex Giacomini**.

Exempel på gestaltat parkstråk som bjuder in till vila och umgänge. Referens från **The Goods Line, Sydney**. ASPECTS Studios och CHROFI. Bilder: **Florian Groehn**.

Västergårdsskogen

Karta 18: Karta över den föreslagna grön- och blåstrukturen.

Grön- och blåstruktur

Grönstruktur redovisar de utvecklingsområden som är kopplade till naturmiljö för att kunna säkerställa goda ekologiska förhållanden för framtida behov. Det handlar till exempel om att behålla natur nära bostaden, skapa tillgång till rekreationsmiljöer och upprätthålla naturens förmåga att förse människor med resurser och ekosystemtjänster.

Gröna samband och stråk

Det är viktigt att koppla samman de grönområden som finns genom att skapa ett sammanhängande stråk av grönska. Detta går att göra på olika sätt för att grönområdena inte ska upplevas som friliggande öar. Genom att exempelvis tänka på att bevara släpp mellan bebyggelse, förlänga grönytor med plantering, buskar, träd eller alléer längs med gator som kapar grönområden hjälper man till med att sprida och förlänga grönytor mot varandra. Exempelvis ger en implementering av träd eller buskar längst med gång- och cykelvägar ett stråk av grönska som fungerar som skärm mot bil-

trafiken och ökar den upplevda tryggheten för de som befinner sig på gång- och cykelvägen. Samtidigt bidrar till bättre spridningsvägar för djur, insekter och växter.

Grönare gatustruktur

Karta 18 visar stråk som bör kompletteras med grönstruktur för att tydliggöra kopplingar mellan viktiga mötesplatser och grönområden. Tanken är att mer grönska ska bidra till att öka tryggheten för gångtrafikanter och möjliggöra för ekosystemtjänster. Grönska ska också förstärka upplevelsen

av att befinna sig i närheten av ett större naturområde och vägleda dig till närliggande parker.

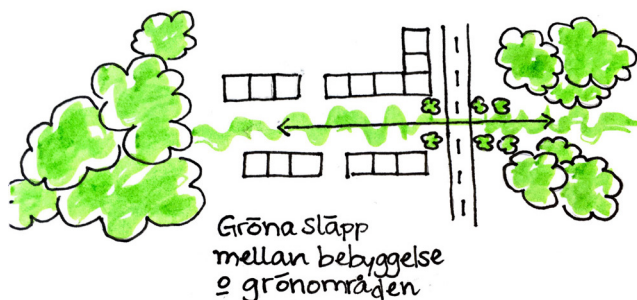

Illustration på hur placering av bebyggelse samt utformning av gatukorsning kan främja gröna spridningskorridorer mellan grönområden.

Exempel på hur spridningskorridorer kan främjas och ekosystemtjänster integreras i gatumiljön. Referens från Jaktgatan, Norra Djurgårdsstaden, Stockholm. Kontor: AJ Landskapsarkitekter.

Ekosystemtjänster

Inom Västergård finns två områden som är utpekade livsmiljöer för vildbin och är viktiga för upprätthållandet av ekosystemtjänsten pollinering. Det första ligger vid ”Verksamhets-

området i sydvästra stadsdelen och är idag en byggarbetsplats med pågående markpreparering. Vid framtida exploatering bör ett antal åtgärder implementeras, så som plantering av växter och boplatser som främjar pollinatörerna. Den andra ligger bland villaområdet i Vibergen och utgörs av lummiga villakvarter med stor andel grönska i äldre uppvuxna trädgårdar med många bärande träd och buskar. Här främjas pollinatörer främst genom lågintensiv skötsel, kvarlämning av högstubbar och borring av hål när träd faller. Viktigt att villaägare informeras om hur trädgården bäst sköts för att främja pollinatörer. Ett välfungerande spridningsstråk för arter på platsen är viktigt att säkerställa vid exploatering kring livsmiljöer.

Rekreativsmöjligheter

I Västergård finns inga regionala vandringsleder eller anlagda rekreativstråk. Västergårdsskogen och vissa angränsande grönområden används dock för rekreation. Dessa bör främjas och eventuellt dras om vid eventuell exploatering.

Fritidsodling

Fritidsodlingen bidrar med lokalproducerade grödor och gör stadsrummet mer varierat, vackert och ger bättre hälsa genom motion och utevistelse och kan bidra till en större trygghet i ett grannskap. Odlingar blir ofta mötesplatser som leder vidare till andra initiativ, såsom skördefestivaler, loppmarknader och grannskapssamverkan, vilket ger en större närvaro och trygghet på platsen. Odling hjälper även till att integrera ekosystemtjänster i stadsrummet. I stadsdelarna finns potential för fritidsodling främst på privatägda större innergårdar och trädgårdar. Två ytor för fritidsodling har pekats ut längs med det föreslagna parkstråket. Se karta 17 på sida 56.

Västergårdsskogen

Västergårdsskogen är och förblir en viktig ekologisk spridningslänk, både för grönstrukturen inom stadsdelen, och för större sammanhängande stråk. Kopplingen sydväst mot den regionala kilen är av stor betydelse. Vid framtida exploatering inom Västergård är det viktigt att se till att bebyggelsen placeras på så sätt att gröna sammanhang inte kapas och om möjligt förstärks.

Blåstruktur

Inom Västergård finns inga sjöar eller större vattendrag. Däremot är det viktigt att främja kopplingen mot närliggande sjöar, så som Måsnaren, Ansta-

sjön och Saltskogsfjärden. Den nya föreslagna våtmarksparken blir ett nytt inslag i stadsdelen och har både en social och teknisk funktion. För att inte påverka vattenkvaliteten i områdets sjöar och grundvattendepå bör dagvattenlösningar vara i framkant när området exploateras. För att hanteringen av de ökade vattenmängderna inte enbart ska bli en teknisk produkt som inte syns, kan dagvattenhanteringen bidra till områdets sociala och gröna värden. Våtmarksparken skapar en kvalitet för Västergårdsborna, samtidigt som det kan bli en resurs för våtmarksarter.

Dagvattenpark i Sverige. Referensbild från **Novamark**.

Känsliga naturområden

(se karta 18, s.56 för referens till text)

1. Naturområde runt Västergårdshallen innehar höga naturvärden och bör i framtiden inte exploateras. Hela området norr om Västergårdshallen, särskilt nordöst mot Västergatan har identifierats som ett område med gamla tallar. Miljön är känslig och kan inte kompenseras för. Om exploatering blir aktuell behövs en naturvärdesinventering och eventuellt en fågelinventering.

2. Område utpekad för kombinerad äldreboende och förskola och/eller bostäder är delvis känsligt för exploatering. Området närmast parkeringen innehar inga högre naturvärden men närmast Västergatan finns gamla tallar. Naturinventering och fågelinventering bör göras vid eventuell exploatering. Grönområdet närmast Västergatan bör exploateras varsamt och avvägningar gällande andra aspekter så som trygghet och sociala värden kontra naturvärden behöver diskuteras.

3. Vid pågående detaljplan Dagliljan finns en sluttning i väst mot kraftledningsgatan med stora stenblock som bedöms inneha högre naturvärden. Troligtvis finns här även äldre skog. Uppe på höjden i norra delen finns stigar. Denna delen verkar användas mycket för rekreation.

4. Området väster om Lundbygatan är klassad till medelhögt naturvärde och består av uppväxt blandskog med visst inslag av äldre träd. Död ved finns liksom sandmark med sandblottor och intressanta stenstrukturer. Sälg är en viktig art för pollinatörer vilken i kombination med sandigheten kan utgöra skäl för inventering av sandbin. Många stigar går igenom området varför entréer och vägar in i skogsområdet bör planeras in vid eventuell exploatering. NVI bör också göras för mer noggrann naturvärdesbedömning.

5. Fridenslundsberget innehar medelhöga naturvärden. Om exploatering blir aktuell bör NVI och eventuellt inventering av fågel och sandbin göras. Området har bedömts till medelhögt naturvärde på grund av tydliga spår av skötsel och gallringar. Marken består dock av sandig morän, vilket kan dra upp naturvärdet vid en noggrannare inventering.

6. Grönområdet norr om Korgbollsvägen är en skogsbacke som är mycket rik på gamla träd av olika slag och klassas därför som av högt naturvärde. Området är en del av ett sammanhängande skogsparti som ser ut att vara av samma höga naturvärde. Potentiellt rikt fågelliv men detta behöver inventeras i häckningssäsong. Området bör ur naturvärdessynpunkt inte exploateras och måste därför i detaljplaneskedet vägas med andra sociala och ekonomiska aspekter. En naturvärdesinventering kommer att behöva göras. Den utpekade ytan för eventuell bebyggelse är koncentrerad till en del av grönområdet som redan är delvis påverkad. Beroende på hur bebyggelsen placeras kan största delen av skogsområdet bevaras och utan att kapa av dess koppling.

REKOMMENDATIONER

- Område med gamla tallar runt Västergårdshallen bör bevaras och platser som används mycket för rekreation; naturen runt Västergårdshallen, Soldalaskolan och öster om Fridenslundsvägen bör bevaras.
- Konnektiviteten genom området mellan det regionalt utpekade sambandet för barrskog och Vasaskogen bör bevaras.
- Om exploatering av grönområdena sker behöver en spridningskorridor avgränsas och skötseln i den inriktas på att förstärka naturvärden och konnektiviteten för äldre barrskog.
- Vid detaljplaneläggning bör noggrannare naturvärdesinventeringar genomföras.
- Bodaängens öppna ytor bör bevaras och parken ges mer varierad vegetation och fler lek- och aktivitetsfunktioner.
- Viberget bör behållas som lekplats med gles björkvegetation och dess entréer tydliggöras.
- Sparad natur kring de gångvägar som korsar Västergårdsskogen bör bevaras.
- Om ytan norr om Korgbollsvägen exploateras bör så lite naturmark som möjligt ianspråkta. Naturvärdesinventeringar kommer behöva göras i samband med detaljplanearbetet.

Flygfoto taget från söndra delen av E20 mot Västergård. Fridenlundsbergets grönområde syns i bild.

Fortsatt arbete

Bebyggelse

Den bebyggelseutveckling som föreslås i denna strukturplan kräver vidare dialog med markägare och fastighetsägare för att i ett detaljplaneskede kunna fastställa lämplig utformning. Vidare undersökningar av markens förutsättningar krävs också för att kunna bedöma lämplig placering och utformning av bebyggelsen.

Vidare utredning av kapaciteten för vatten och avlopp för ny exploatering kommer att behövas för hela området. Detta för att säkerställa god försörjning och en helhetslösning för hela området.

Bullerskyddande åtgärder kan komma att krävas inom flera utvecklingsområden, vilket behöver undersökas vidare i detaljplaneskedet.

Markjuridik

Telge Nät har ett stort antal ledningar inom strukturplaneområdet. Då vissa ledningar har osäkert läge, ska ledningskollen nyttjas för inmätning. Vid ändring av markanvändning eller marknivå skall Telge Nät kontaktas i god tid för utredning om skyddsåtgärder eller flytt är nödvändig. Detta gäller även generellt vid ändring av markanvändning och marknivåer i anslutning till befintliga ledningar. Behöver befintliga tekniska anläggningar eller ledningar flyttas vid eventuella exploateringar bekostas de av exploatör.

Dagvatten

För att kunna skapa en långsiktig hållbar dagvattenhantering i strukturplaneområdet behöver en dagvattenutredning göras för hela strukturplaneområdet inklusive de områden som påverkar dessa områden. Denna utredning kan klargöra vilka platsbehovs det finns för dagvattenhanteringen samt visa vilka stråk och platser som är olämpliga att bebygga på grund av översvämningsrisker.

Om dagvattenanläggningar ersätts av annat än växtbäddar är det av stor vikt att reningseffekten upprätthålls, vilket säkerställer att miljökvalitetsnormerna följs.

Elnät

Vid framtida detaljplaneläggning bör Telge Nät AB få möjlighet till E- samt U-områden för tekniska anläggningar och ledningar. Behöver befintliga tekniska anläggningar eller ledningar flyttas vid exploatering bekostas detta av exploatör.

När de luftburna ledningarna i framtiden behöver bytas ut bör en utredning för en eventuell nedgrävning av kraftledningen göras.

Avfallshantering & Återvinning

Avfallsinsamling bör prioriteras på kvartermark och så nära bostaden som möjligt. Beakta kommande krav på fastighetsnära insamling av förpackningar/tidningar samt obligatoriskt krav på insamling av matavfall som införs år 2021. För flerfamiljsbostäder förespråkar kommunen botten tömmande/maskinella insamlingsssystem framför miljörum/hus. Beakta möjlighet för plats för ett mobilt återvinningsekipage, alternativt plats för permanent kvarternära återvinningscentral. I övrigt beakta Södertälje kommuns riktlinjer för avfallshantering:

- Föreskrifter om avfallshantering i Södertälje kommun.
- Avfallsplan för Södertälje kommun.
- Handbok för avfallsutrymmen.

Södertälje
kommun

